

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

**Čuvajte
Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka — Godišnja pretplata 50 Din — Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 — Račun poštanske štedionice broj 12.943 — Oglasi po ceniku — Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 17 maja 1935

God. VI — Broj 21

V GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE ODRŽANA DNE 12.0. M. U BEOGRADU

Svojom ovogodišnjom petom glavnim skupštinom, koja je održana 12.0. u Beogradu, jugoslovensko Sokolstvo, pored što je položilo računa o svome prošlogodišnjem radu, ono je ujedno dalo bilans svoga rada i za period od poslednjih pet godina unatrag, otkada je bilo zakonom preosnovano i oživeno u Sokolu Kraljevine Jugoslavije. I skretajući svoj pogled na sav taj golemi rad u tom petgodišnjem radnom periodu, ono je moglo da sa zadovoljstvom konstatuje, da je u tome periodu postiglo toliko odličnih rezultata i upravo zavidnih uspeha, koji su bili od velike koristi po našem općem nacijalnom interesu, a također i za veliku slovensku sokolsku zajednicu. Ono je moglo tim povodom ujedno da konstataje, da je sokolska misao, blagodareći tome golemlju i tako uspešnom radu, zahvatila u našem narodu dubokog korenja, i da sokolski pokret našem nacijalnom životu zauzima sve većeg zamaha, privodeći naš narod postepeno ali sigurno spasonosnom preporodu u duhu užvišenih idea Sokolstva, kao nesjeca jedne lepše i bolje sutašnjice, sigurne budućnosti velike, napredne i učvršćene Jugoslavije. Ukratko, jugoslovensko Sokolstvo je u svim pravcima svog općeg sokolsko vaspitnog te nacionalnog i slovenskog delovanja završilo s punim uspehom još jednu svoju etapu, rekli bi pjaljetku, da sada toliko jako, snažno i izgrađeno, potičujući na solidnim i čvrstim temeljima, s botatim iskustvima i prokušanim metodama svoga rada može preći s udvostrućenim silama na daljnji veliki rad, koji ga čeka u narodu za narod. S druge pak strane jugoslovensko Sokolstvo može s naročitim zadovoljstvom da konstataje i još jednu toliko važnu činjenicu, upravo od istorijskog značaja, što je ono u ostvarenju slovensko sokolskog programa, u radu i nastojanjima na što tesnijem zbijenju s ostalim bratskim slovenskim narodima, bratskim vezama s pojedinim nacionalnim sokolskim savezima ostvarilo i bratske односе s bugarskim Junacima, s kojima će kao sa svojom sokolsko-junačkom braćom u kolu ostalog slovenskog Sokolstva uzajamnim iskrenim nastojanjima i ljubavlju zalagati se da zajednički unaprede toliko željeno i svećeno započeto veliko delo zbijenja i saradnje dvaju susednih bratskih naroda jugoslovenskog i bugarskog, kao što jugoslovensko Sokolstvo sa svoje strane iz dana u dan produbljuje bratske veze i sa svom ostalom svojom slovenskom braćom, šreći postojano u svojim redovima slovensku misao. Zato su i na ovogodišnjoj skupštini jugoslovenskog Sokolstva tako srdaćne spontane ovacije prisutnim predstavnim bratskih slovenskih naroda bile prirodan i razumljiv izlaz istinskih osećaja, koje jugoslovensko Sokolstvo tako brižno gaji i neguje u redovima svojih pripadnika.

Da bi pak jugoslovensko Sokolstvo što spremnije i s više elana, svežosti i poleta prešlo na daljnju etapu svoga rada, ono je spontano oscitilo potrebu da i u svojoj organizacijskoj strukturi, u centru svoga organizma, izvrši jednu adekvatniju podelu sila i da izvesnim pregrupisanjem i koncentrisanjem snaga na vrhu svoje organizacije dade više mogućnosti za jedan još sistematski, jači i bujniji rad, koji iziskuje i sam sve zamašniji razvoj sokolske organizacije. I ako postoji traženje tih mogućnosti za jedan tako intenzivan rad, koji se nameće prilikama i velikim razvojem života naše sokolske organizacije, ovog našeg velikog eminentno nacionalnog i slovenskog pokreta, onda traženje tih mogućnosti, puteva i metoda ima i mora da bude uvek samo opravданo i shvaćeno samo kao dobro a i kao sokolska suprema lex, pred kojom činjenicom treba da u interesu ve-

likog sokolskog programa i zadatka bleđi i nestaje sve, što nosi sitno, lično i nebitno obeležje. A da je u tome traženju puteva ka većem napretku našega sokolskog rada jednodušno čitavo naše Sokolstvo, svi njegovi redovi i reprezentanti podjednako, ma kako oni možda po izvesnim pitanjima imali podjeljena mišljenja, ponajviše metodika karaktera, to je mogla najbolje

da pokaže i ova naša peta glavna skupština, koja je u svestranom ispitivanju dosadašnjeg rada i u gledanjima na toliku raznovrsna pitanja, sokolska i ona koja neposredno dodiruju Sokolstvo, što je u svima, u svim tim petdnevnim većanjima, dominirala jedna zajednička misao i težnja, namreć da naša sokolska organizacija mora da pokroči još snažnijim tempom. I u traženju toga i u toj jednodušnoj težnji, što naglašujemo, da se u budućnosti postignu još veći uspesi, ta misao vodilja učinila je da su neka izvesna gledanja pokazala i izvesne divergencije, koje su se onda zajedničkom težnjom, koja — tvrdimo — sve podjednako istinski i jedino prožima, mogle a i morale da usklade.

Reči pak, koje su na svečanoj glavnoj skupštini pale, da je jugoslovensko

Sokolstvo u potpunosti izvršilo s uspehom svoje dosadašnje zadatke, kao i ostala priznanja, koja su mu dana, jugoslovenskom Sokolstvu, zaista, mogu da budu na ponos, ono može s pravom da na to bude gordo. Ali ono kao živa narodna sila, kao jedan pokret pun dinamike i ekspanzivnosti, ne može da se zaustavi kod tih konstatacija ni za čas, već one samo mogu da mu budu novi jači, još življivi i silniji potstrek, da i u buduće u svome daljinjem radu krči još neprokreneće puteve, da zade na još tolika neobradena i zapuštena polja i da snažnim zahvatom narodnog orača i sejača poseje plodonosno sokolsko seme, da iz njega iznikne sokolska Jugoslavija! Takvu Jugoslaviju Sokolstvo hoće, ono je i ostaje i ono je već nazire na širnom horizontu svojih uzvišenih i plemenitih nesebičnih sokolskih težnja.

S. Č.

U danima pred samu petu glavnu godišnju skupštinu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije održan je u Beogradu ceo niz drugih sokolskih sedmica i zborovanja u vezi s prestojećom glavnom skupštinom Saveza. Tako je u sredu 8.0. m. održana sednica Izvršnog odbora Saveza, zatim u četvrtak dne 9.0. m. zasedavao je u svečanoj dvorani Saveza zbor svih župskih starešina, na kome su se pretresala sva važnija pitanja, kojima će se pozabaviti glavna skupština, a paralelno istoga kao još i narednog dana održavao se je i zbor župskih prosverara u zgradu Starog univerziteta. U petak pak dne 10.0. m. zasedao je u toku celoga dana plenum Uprave Saveza, na kome su također iscrpno prodiskutovana sva bitna pitanja u vezi s glavnom skupštinom, a u subotu dne 11.0. m., od jutra pa sve do kasno u noći, održavana je u dvorani Saveza nabavljачkih zadruga skupštinska pretkonferencija, na kojoj su temeljito prodiskutovani svi izveštaji saveznih funkcionera, razni predlozi savezne Uprave, predlozi pojedinih župa, te raspravljena još mnoga druga važna pitanja naše organizacije. Pretkonferencija je počela radom u 8 časova ujutro, koji je prekinula u 10 pre po dane, da učesnici pretkonferencije uz mogućnost prisustvovati premjeri prvog sokolskog ton-filma »Oj letni, sivi Sokole«, koji je snimio prosvetni odbor Saveza. Pretkonferencija je zatim nastavila radom u 15 časova i sve bez prekida do 1 sata u noći. Na ovoj pretkonferenciji bio je ujedno rešen i sastav nove savezne Uprave.

Sama peta glavna skupština Saveza SKJ održana je u nedelju u 10 časova ujutro, također u dvorani Saveza nabavljачkih zadruga. Skupština je bila naročito brojno posećena, tako da je dvorana bila prepuna što skupštinskih delegata što užvanika.

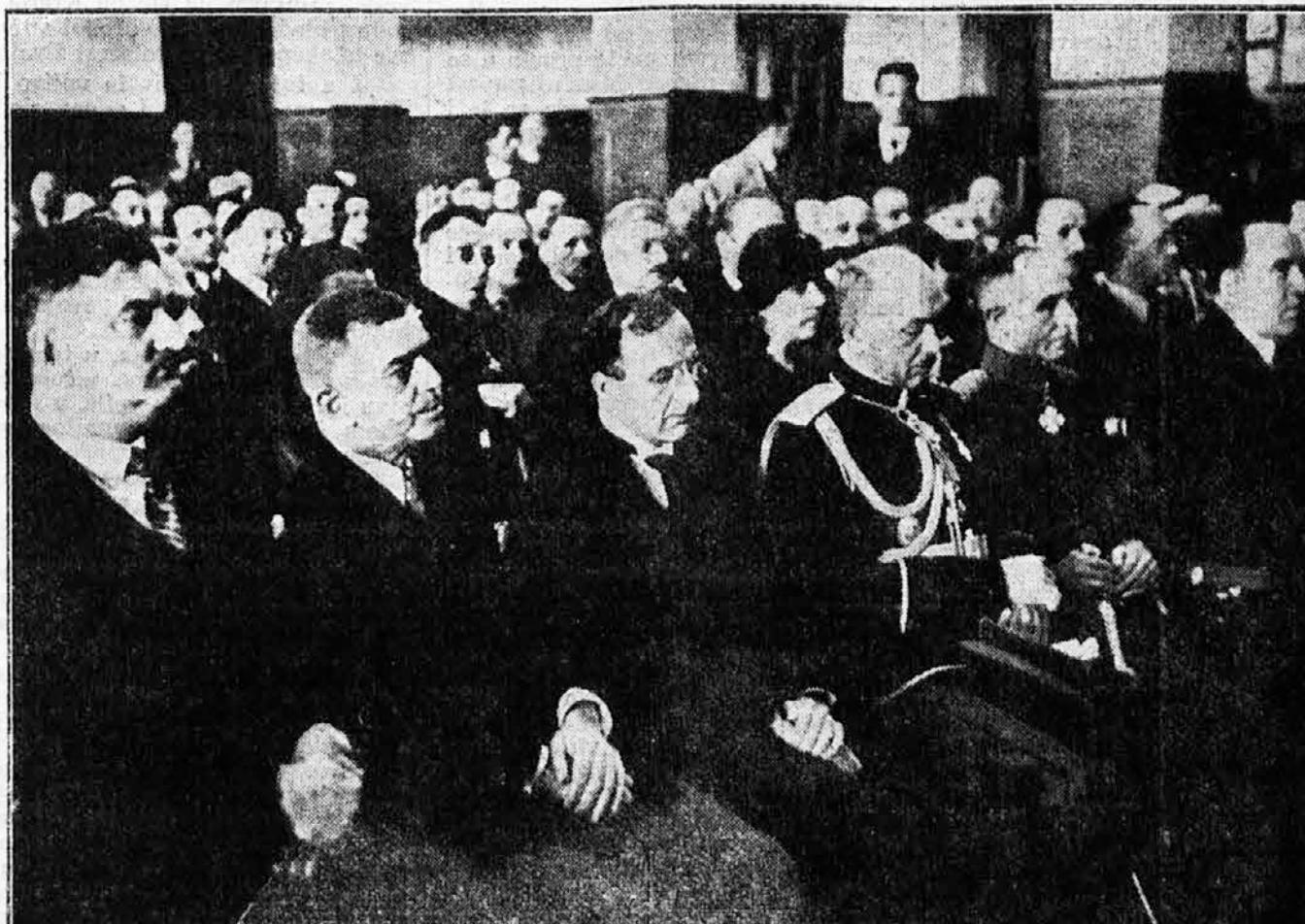
Za pretdsedničkim stolom, pored zamenika starešine braće Gangla i Paunkovića te članova savezne Uprave, nalazili su se delegati: od strane Češkošlovacke obce sokolske br. Kepl, od strane bugarskih Junaka braća: Minev, Lazov i Mišajkov, te od strane ruskog Sokolstva braća: Drajling i Artamonov. Braća poljski Sekoli ispričali su svoje nečešće.

Premda pretdsedničkom stolu, u prvome redu ispred ostalih užvanika i sokolskih delegata, zauzeo je svoje mesto izaslanik Njegovog Veličanstva Kralja generalstabni pukovnik brat Milorad Radović, zatim ministar fizičkog vaspitanja naroda brat dr. Ljudevit Auer i ministar bez portfelja dr. Avdo Hasanbegović. Nadalje bili su prisutni: u ime pretdsednika Crvenog krsta Nj. Kr. Vis. Kneza-Namesnika Pavla g. Svetozar Tomić, senator i pot-

I zam. starešine br. Gangl otvara V godišnju skupštinu Saveza SKJ

(s leve na desno): tajnik br. Brozović, ekonom br. Živković, ruski delegati braća Artamonov i Drajling, s leva i desna od br. Gangla br. Minev i br. Lazov, delegati bugarskih Junaka, te zam. starešine br. Paunković

Pogled na deo skupštinske dvorane s uzvanicima i sok. delegacijama

U prvom redu, četvrti od leva, izaslanik Nj. Vel. Kralja, puk. br. Milorad Radović, do njega levo min. za fiz. vaspitanje br. dr. Auer i ostali odličnici

**POZDRAVNI TELEGRAM
SAVEZA POLJSKOG SOKOLSTVA**
Varšava, 11 maja. Zahvaljujemo Vam na bratskom pozivu na Vašu skupštinu, ali žalimo što nam nije moguće lično na njoj učestvovati. Šaljemo Vam iškrene pozdrave sa željom, da Vaša većanja urode bogatim plodovima, koji će učvrstiti iškrene veze između naša dva Saveza. Zdravo! Czolem! Za Savez poljskog Sokolstva

Z a m o j s k i

**POZDRAVNI TELEGRAM
MINISTRA SOCIJALNE POLITIKE
DRA DRAGA MARUŠIĆA**

Beograd, 12 maja. Iskreno čestitam na rezultatima dosadašnjeg rada Sokola s najlepšim željama za potpun uspeh i u budućnosti u korist Kralja i Otadžbine!

Ministar Dr. Marušić

POZDRAVNI TELEGRAM COS

Prag, 12 maja. Skupština Češko-slovačke obce sokolske bratski Vas pozdravlja, želeći pun uspeh Vašim većnjima. S Vama smo i Vaši smo u dobri i teškim vremenima!

Dr. B u k o v s k i, starosta

Nato brat Gangl nastavlja svoj govor i veli:

**SOKOLSTVO
SINTEZA NACIONALNE SVESTI
I IDEALA SLOVENSTVA**

Iz knjige naših izveštaja, koju smo pripravili za ovu skupštinu, i koju smo imate u rukama, možete da stvorite sliku o uspesima našeg rada. Vi cete, dožda, priznati, da je Sokolstvo mnogo učinilo, a ja moram da naglasim, da s uspesima nismo zadovoljni, jer ne odgovaraju trudu i naporima, koje smo uložili u teško sokolsko delo. A kako nas hvala ne može da uzoholi, tako nas ni kudenje ne može učiniti malodrušnina. Jedno i drugo primamo do znanja kao poticajnu silu, koja ima da nas ponešte novome, još većem trudu i novim, povećanim naporima. I našlašući to, setite se Tirševog nauka o većem nezadovoljstvu, koje upravlja našim nastojanjima od lepoza lepsem, od dobrog bojlem, od plemenitijem. Hoćemo napred, hoćemo gore! I jer znamo, da je Sokolstvo problem maloga naroda, da je u Sokoštu sinteza nacionalne svesti i ideala Slovenstva, tu našu radinost ne každajući i pospešujući većito pokretanje — progres moralna i zdravlja — sve dole, dokle bude Slovenstva. Mnogo je danas mlade generacije, koja toga ne razume, a takoder je i mnogo inteligencije, koja samu izdaleku posmatra naš rad, a koja nam ne stavlja na raspoloženje svoje umne sile. Hvala na svakoj simpatiji, koju nam iskaže gradski čovek, inteligenat, intelektualac; naša radost je u tome, da se nama priklanja naše selo, da se nama priklanja naš radni čovek — onaj sirotan, koji svoju egzistenciju nosi na svojim dlanovima i koji se je u premenutoj svesti života iz hrpe svoje zemlje, iz kamena i trnja, koji ga vuku i uza se privrežu, iz ropota strojera, koji melju nasušni hleb, i iz rudničkih robova, gde uvek plaminja mrtvacka sveća, popeo i očeličio u stupove, na kojima počiva snaga naroda. (Živo pljeskanje.) Naš čovek, koji se je priklono u nama i koji bi bez životne sokolske energije bedno živeo gorkim i od svega zaboravljenim životom, hoće rada, koji je jedina moralna osnova svake egzistencije. On radi s ljubavlju, jer zna, da mu je rad jedini uslov života, i on radi s verom, da mu bar samo delo stće priznanje jednako pravosti u dužnostima i pravima svakog državljanina. I kada bi upitao našeg radinog čoveka, otkuda je uzeo veliki misilac Tolstoi svoj nauk, da čoveče greške imaju samo dva izvora: nerad i praznovanje, i da postoji samo dve krepести: radinost i pamet — odgovorio bi, da je taj nauk uzeo iz sveti života radinog čoveka. I ako je to istina, da je razmišljaj o životu važnije i preče od života samog, onda je naš radni čovek na pravome putu, jer ga je razmišljaj o sokolskom životu bez susetezjanja i bezuslovno vezalo za našu bratsku sokolsku zajednicu. U toj zajednici oseća se jednako među jedincima, a same moli i želi to, da mu intlegenat pomogne pri radu u svrhu podizanja duhovnih dobara i duševnih moći, pri radu za učvršćenje jugoslovenske orientacije našega sela.

U toj svesti života održice naš čovek pravo egzistencije svakome onome, koji beži od konstruktivnog rada za dobro celine, i koji tvrdi, da je takvo pojmovanje čovečje i državljaninske slobode štetno i pogubno. Naš čovek, koga je ozarila iskra iz kremena sokolske svesti, teži savršenstvu, hoće u beskonačnu daljinu naših idea, hoće u opojnost sokolskog bratstva, koje se preleva od čoveka do čoveka kao unutrašnja, duhovna svojina sviju nas, — hoće po zakonima pravde i moralu da uživa i da se koristi punom slobodom. Samo takva sloboda je u skladu sa sveču životu našeg radinog čoveka. Svaka ina sloboda je obmana i varka,

Slovensko sokolsko braćivo

Da, naš čovek hoće u opojnost sokolskog bratstva, koje veže srce sa srcem, koje spaja dušu s dušom, gde god su savili svoja zvezda Sokoli po svemu slovenskom svetu. I ko to bratstvo nije u sebi shvatio, taj ne može da oceni njegovu blagotvornu moć. Slovensko sokolsko bratstvo je najveće etičko dobro, koje je provalo iz sokolske ideje. (Oduševljene.) To bratstvo nalaze, da se mora zatajiti samoga sebe u svakom navalu ličnog egoizma, da se mora izuzeti samoga sebe, kada bi se mogli okoristiti s materijalnom ili moralnom tečevinom na štetu drugoga. Ko je projeknik u dubinu sokolskog bratstva, taj je sejač mira na zemlji, a što je najveći čin kulturnog čoveka. A što je onda s našom borbenom silom i što s našom voljom? Ako je u opasnosti dobro ime i čast naroda, ako tuda ruka segne za našom svojinom, koja je deo naše rodene zemlje, kada se treba oduzeti »za krst časnog i slobodu zlatnog« — tada iz semena mira ukazće se zmajevi zubi, koje će sokolska volja preoblikovati u obranbeno oružje domovine. (Oduševljeno odobravanje.) Kada je u pitanju čast i nedotakljivost domovine, tada nema sklanjanja ni sustajanja, tada je Sokolu moguće samo jedno: život ili smrt. (Buran pljesak.)

I kada nam blagotvornost slovenskog sokolskog bratstva zagrevi naše misli, tada s ovoča mesta pozdravljaju u ime svih vas našu braću i sestre naše saveznike u Savezu slovenskog Sokolstva: bugarske Junake (dugotrajni oduševljeni poklici: »Živeli!«), Čehoslovačke (frenetično pljeskanje i dugotrajni poklici: »Živeli!«), Poljske i Ruse (oduvjetljivo aklimiranje).

Najmladi u toj slovenskoj sokočkoj zajednici su braća bugarski Junaci, koje smo nedavno posetili u njihovoj domovini i videli ih pri njihovom radu u Sofiji, Plovdivu i Staroj Zagori. Radujemo se tome zbljenjuju i bratskoj saradnji Bugara i Jugoslavena ovde na Slovenskom Jugu Evrope, gde kujemo u zajedničkim nastojanjima buduću sudsbinu obiju bratskih država. Ono što su Uzvišeni Suvereni započeli u proteklom vremenu, to hoćemo da nastavimo mi pripadnici obaju naroda, da pripravimo lepše i bolje dane budućem pokolenju; iz muka prošlosti — s radom u sadašnjosti — u sjaj budućnosti! (Oduševljeni pljesak i poklici: »Tako je!«)

Ovdje će se setiti Srbinina Konstantina Ognjanovića, koji je više godina živeo medu Bugarima i koji je godine 1833 izdao na bugarskom jeziku knjigu »Život Aleksija, človeka božjegao. U toj knjizi piše Ognjanović: »Predragi moji Bugari, ništa ne želim tako od sreca kao vašu sreću i vaš uspeh, i nadam se, da ste se za vreme mog dugogodišnjeg boravka medu vama uverili, kako sam bio uvek samo žarkom ljubavlju za vas oduvjetljen! — I tu bratsku isповest od pre 102 godine neka braća Junaci prime od naše strane i danas na znanje. (Burno odobravanje.) Bratski im pozdrav! Zdravej! (Gromki: »Zdravej!«)

Braća Čehoslovaci, koji su nam dali osnivača Sokolstva, kod kojih smo uvek nalazili puno razumevanje i svaku pomoć, po svome velikom Palackom obraćaju se svemu svetu, govoreći: »Medu ljudima ne može sloboda bez pravčnosti biti trajna, a pravčnost mora da se temelji na priznavanju i čuvanju prava drugoga.« — Kako bi taj glas velikog i dubokog duha, koji još danas kraljuje na prestolju učenosti u slovenskom Pragu, blagotvorno delovalo također i na našu manjinu, koja živi pod tudom vlašću, ako bi se taj vlast držala pravila, koje je postavio Palacki! — Bratskoj Češkoslovačkoj obci sokolskoj naš iskren pozdrav! Na zdar! (Oduševljeni dugotrajni pljesak i poklici: »Na zdar!«)

Braća poljskim Sokolima lebde u sećanju i odrazuju se u njihovom radu odvražnji čini narodnog junaka Skrzeski, koji se je u XVI veku viteški borio za slavu i moć Poljske. Iz njegove krvi rodilo se je 12 sinova, koji su svu služili pod zastavama poljske vojske i koji su se po svome potomstvu mnogobrojno razmnožili po svome domovinu. Mnoći od njih je junak i slavno pao za slobodu naroda. Tako je također i bratsko poljsko Sokolstvo pripravno da uveliča čast svoga imena, verno stojeći u slovenskom sokolskom taboru. Neka se ono množi potomcima Skrzeskog! Braći Poljacima bratsko pozdravlje! Czolem! (Oduševljeno klicanje: »Czolem!«, »Živeli!«)

Braća Rusima, razasutim izvan domovine po svemu svetu, a s nama spomenim u slovenskom sokolskom bratstvu, govoru proročku i uteljivu reč slavni Dostojevski, koji kaže: »Seljak i ruske zemlje — od njega će doći nekada spas Rusije. — I nikome drugome nego braći Rusima izvan domovine nisu tako tačno upućene reči, koje je napisao Tolstoj god. 1869: »Svaki oseća, da je samo srnce u tom čovečjem moru, a ujedno oseća i moć, jer je svestan, da je deo te ogromne celine. — Neka braća Rusi crpe iz duhovih dvaju velikih sinova ruskoga naroda svoju moć i svoju veru! Kao dočak naših bratskih osećaja kličemo i naš bratski pozdrav! Zdravovo! (Burni poklici: »Zdravovo! Zdravovo!«)

Velika je naša radost, što na ovoj našoj skupštini možemo da pozdravimo lično prisutne predstavnike:

Od strane bugarskih Junaka braću: prof. univ. dra Mihajla Mineva, Dimitrija Lazova i Konstantina Mišajkova. (Skupština pripreduje pomenutime dugotrajne oduševljene ovacije), od strane Češkoslovačke obce sokolske brata Evgena Kepla (koga skupština sruđeno i burno aklamira), te od strane ruskog Sokolstva braću: Djajlinga, Artamonova, Kamulina i Baljcaru (koje skupština također oduševljeno aklamira).

Mrtvoj braći i sestrama

Od vas, braćo i sestre iz slovenskih zemalja, koje bez iznimke iškreno ljubi jugoslovensko Sokolstvo, od vas, koji živi, zdravi, moćni i ponosni služe svaki svome narodu, a mi svi zajedno isto ideji i koji istom junakom voljom težimo veličini Slovenstva, obraćam se sada onom dugom nizu novih grobova, u koje su u minuloj godini položeni premnoga naša braća i prema naše sestre.

Ne navadam nijihovih imena, jer smo ih prilikom njihove smrti objavljali u našim listovima, i ne govorim o većoj ili manjoj vrednosti pojedinoga od njih, jer su svi vezani naše sećajima i istom ljubavlju i istim bratskim čuvenstvima. I kada smo jednako ljubili svu našu pokonju braću i sestre, bilo nam je jasno i razumljivo načelo našeg sokolskog bratstva, da naš čovek ne smeti sticati i gomilati materijalnu i moralnu dobra samo za se, već za sve. Jer to, što je ostalo posle njih, kojih više nije medu nama, sada je naše: njihov pepeo i njihov grob, lepota duša i dobrota srdaca. I kad živi čovek otvara riznicu svog unutrašnjeg sveta, da iz njega poteče vrelo lepote i kreposti, napajam se iz toga vrelca vode života, da se izjednačim s njim, koji mi je po duši i po srcu brat i sestra. I kada toga brata i sestre više nije, čujem njihov glas s onoga sveta, koji mi šapuje: Dali smo vam sebe — sada je za nas svršeno — vi nastavite!

Navešću sam dva imena, koja zvuče tako milo i nezaboravljivo u svojoj dužnosti predamo dnevnim poslovima. I takav trenutak proživljuje mo također i sada, kada se osvrćemo na 5-odsjekni izvršeni rad i kada moramo da ustvrdimo bar jednu činjenicu, da smo očuvali čistotu sokolske misli posve neoskrvjenju i neokrnjenju, da smo dakle bili od muževne reči Sokoli smo bili i Sokoli smo ostali!

Za ono što nam je čini potrebno, dobro i neophodno, nije merodavno ono što govorile ljudi, koji stoje izvan nas; za to odgovaramo i to prosudjujemo mi, koje je to neophodno, dobro i potrebno delo trudilo i iscrpljivalo, a koje nam daje danas utehu, jer je u svakom naporu, u svakoj kapljici znoja, u svakom žuluju, u svakom kucaju srca, i u svakome pre pomenutom plamenu deo nas samih, da smo mi s svojim srećem i svojom dušom u svakome između svih, kao što su svi u svakome. To je ona čudotorna moć sokolske misli, koja potpuno preobrazuje svakoga, koji joj se preda i koji ju prigrije, koja rada i daje novu misaonost i koja na napadaju materijalistički težnji udara nemoljivom odlučnošću, da tako otvorene uprile moralnog i fizičkog propaganja otkloni od još neokuženih slobodnih našeg naroda.

I spoznao sam, da ne može — kao što je kada pre — nikada više posmatrati svoga brata ili svoju sestru s mirnom dušom i lakinim srcem onaj, koji je ikada video u njihovim očima prikrenut izraz beskonačnog zla!

I spoznao sam, da je svaki od nas prvi i da je svaki od nas poslednji: prvi na radu, a poslednji na početku. I samo kada iscrpljen i izmučen legen u naruciči rodne grude, tada uživaj početku, koji ti nije htio dati vihor života.

I spoznao sam, da moraš zaboraviti na sebe, i kada si u najvišem usponu svoje stvaralačke moći, tada se s ljubavlju nagni k zemlji, koja je tvoja domovina; blagoslov je i zahvali joj svojim vrućim celovom za sve dobro, koje primaš od nje — k onoj zemlji se nagni, gde ti je život, borba i mir!

Naša sokolska otadžbina

Sada pak, braćo i sestre iz Jugoslavije, da se porazgovorimo mi medu sobom!

Došli ste ovamo po svojoj sokolskoj dužnosti iz svih krajeva naše zemlje. Iskreno i bratski vas pozdravljam! Zdravo! (Gromki: »Zdravo!«)

U vama gledam predstavnike onoga dela našega naroda, koji je neokužen zabluđama života i onim užitcima, koji traju dušu i ubijaju telo. Taj deo našega naroda okuplja se pod zastavu sokolskog bratstva — ne, on se ne okuplja, on je već okupljen! Okupljen je i čeka samo na zapoved, kako, kada i kamo da udari svemu našem javnom životu upečatak poštenja, radinosti, skromnosti i moralnosti i da ulije u našu javni život sokolski duh vitešta, junačstva i požrtvovanja. (Oduševljene.) Nametnica, trutava, sebičnjava nećemo! Mi nećemo da uzmijemo, mi hoćemo da dajemo! (Poklici: »Tako je!«) Mi nismo neusmereni politički ljudi, ne lepimo za ničim, što apsolutno nije u skladu s našelima čistote i veličine sokolske misli. Sokoli smo, i ništa više i ništa manje! (Oduševljeni pljesak i poklici: »Tako je!«)

Bez iznimke i bez razlike svi, koji su po načelu sokolske jednakosti svrstani u našem Sokolstvu u jedan front, moraju da rade na učvršćenju jedinstvene jugoslovenske misli, moraju da se napornom svih svojih sila briju da se pobedoništi polet onoga duha breskavosti, junačstva i viteštva, koji ru-

ši sve prepreke, koji otstranjuje ono što je bolesno, koji zaceljuje rane, koji diže bedne i poniže, koji zna te javno i glasno ispoveda, da smo jedan narod i jedna otadžbina i da se toga jedinstva, te duhovne povezanosti, te slijevnosti u jednu celinu i u jednu nerazdobljivu jedinstvenost, niko, ni iznutra ni izvana, ne sme dotaknuti bez smrte kazne! (Dugotrajno oduševljeno pljesak i poklici: »Tako je!«)

Svakij čovek može da ima svoj put, a kome nije dobro medu nama, neka ide drugamo, gde misli da će mu biti bolje. (Poklici: »Tako je!«) A mi Sokoli imamo jedan te isti zajednički, potpuno svoj put: kroz rad, muke i žrtve u slobodi naroda! (Poklici: »Tako je!«) Taj narod je naš i ne damo ga nikome!

I jer vi, braćo i sestre, kročite tim jedinim te istim putem, doneli ste ovajmo u svojim dušama lepotu naše zemlje, koja otseva iz vaših očiju, čiju dušu osećam, ali ne mogu da izmerim, čiju vrednost cenim, ali ne mogu da procenim, u čiju se veličinu urođujem, ali ne mogu toliko da shvatim, da bi čuvstvo mogla da izrazi reč. Otsev, samo skroman otsev te lepote razgajaju je naše grudi, da se iz njih slijkova, s dušom spojena odražava lepota, koja slijka zraka zlatne zvezde iz tihih jezerskih valova: lepota rada lepotu, kao što iskra rada iskru, da gori u svakoj duši samo jedan plamen, plamen ljubavi prema otadžbinu! Miran, staljan je to plamen, koji mirno obasjava naše puteve, miran, staljan plamen, ali koji se rasplamsava i razbukti u silnu buktinju, kada u nj duće vihor! Jao onome, kojega zahvati taj požar razbesnele i razbuktane sokolske domovinske ljubavi!

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

neophodno potrebna. Ona daje idejni strani sokolske misli lepotu i čar kada aktivno posije u naš rad, a fizički strani našeg vaspitnog rada pade okrepu milja i moralnosti. Iskrenost, toplina i čistota duše jugoslovenske zene, koje nam reše naše domove, neke preplave obilnim tokovima i naše vežbaonice, da bi u njima bilo lepe i prijatnije, kada budemo s radošću gledali na nov pritok i na samosvesni parast duhovnih i telesnih vrlina jugoslovenskog ženskog pokolenja.

Zadaca je naših vaspitnih činilaca, naših tehničkih i prosvetnih zborova, da se naročito i potanju pozabave tim pitanjem i da ga rešavaju u smislu ne-tom navedenih izvadaka. Neka nam žena bude verna pomoćnica svojom se-stinskom dobrotom, kada nam je u mislima i u našem nastojanju želja: harmoničan razvoj moralnih i fizičkih snaga novog tipa jugoslovenskog čoveka.

Naš konačni cilj

Hoćemo da preko malenkosti, uskorčnosti i ličnos koristljubija dode-mo do takvih značajeva, koji su pri-pravni na svaku žrtvu. Hoćemo junačkih srđaca, koja jedina mogu da ospose sav narod za velika i silna dela.

Pohlepa za bilo kojom prednošću pojedinca na štetu i na ponjenje drugoga, svaku nisko mišljenje, svaku ma-lodrušnost, mora da nestane iz jugoslovenskih duša, jer su ti moralni defekti naši najgori neprijatelji! Mi svi, muški i ženske, naraštaj i deca — zbijeni u neprobojnu falangu dobrovoljne narodne sokolske vojske i zagrejani vatrom domovinske ljubavi, moramo da bude-mo pripravljeni na svaku borbu i na svaku žrtvu, jer hoćemo da svoju zemlju učinimo velikom, silnom, slavnom i ne-pobedivom!

I jer to hoćemo i jer to moramo, ne uželamo samo svoje muževne i sokolske reči, nego za nedotakljivost, za čast i za veličinu svoje otadžbine daje-mo i u jamstvo svoje živote! Svak i svi! (Burani pjesak).

I kada tu svoju domovinu i kada taj svoj narod, komu je ova naša zemlja svoja, i kada zemlju i sve što na njoj živi obuhvatimo neugasivom ljubavlju svojih sokolskih duša, pozdravljamo svoj dom i rod, pozdravljamo svu braću i sestre Slovence: Neka živi, što je naše! (Zivi pjesak.)

S time otvaram današnju petu godišnjku skupštini Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Govor brata Gangla bio je na koncu popraćen frenetičnim aplauzom i odusevljenim poklicima.

Zatim brat Gangl daje reč bratu Radi Dimitrijeviću, starešini Sokolske župe Niš, koji predlaže, da pošto su kroz poslednja tri dana bili na zborovima i konferencijama ispitani svi izveštaji i pošto su delegati dobili potrebne odgovore na pitanja te sva obaveštenja, da nije potrebno ponovno diskutovati o tim izveštajima te da ih bratska skupština u celosti primi, kao i odnosne predloge bratskog Saveza.

Pretsedavajući brat Gangl pita tada skupština, da li se predlog brata Dimitrijevića prima, što skupština je nglasno izjavljuje da prihvata.

Tada brat Gangl daje reč tajniku Saveza bratu Anti Brozoviću, koji veli, da nakon što je bratska skupština primila izveštaje funkcionera Saveza, a u vezi s njima prošlogodišnje kao i ovogodišnje predloge župa, to u ime Uprave Saveza predlaže, da se primi i rezolucija saveznog zbornog župskih referenata za sokolske čete, koja je domesna u Mostaru na zborovanju dne 24. i 25. marta o. g. što skupština jednoglasno usvaja.

Posle toga brat Gangl podeljuje reč bratu Dimitriju Petroviću, starešini Sokolske župe Osijek, koji u ime delegata sviju župa predlaže listu no-voizabrane Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koju da Savez uputi ministru fizičkog vaspitanja naroda s molbom na potvrdu, a u trajanju mandata od tri godine.

Brat Mita Petrović tada čita listu novo Uprave, koju skupština prihvata jednoglasnim odobravanjem. (Vidi listu nove Uprave na drugom mestu.)

Brat Gangl zatim predlaže da se sa skupštine pošalju sledeći pozdravni telegrami, a koje skupština čita tajnik brat Brozović, te koji glase:

SAVEZ SLOVENSKOG SOKOLSTVA

Praha III
Tiršov dom

Jugoslovensko Sokolstvo sa svoje pete godišnje skupštine najsrdaćnije pozdravlja bratski Savez kao naivisičeg predstavnika udruženih snaga svezne slovenskog Sokolstva. Zdravo!

Gangl

ČEŠKOSLOVAČKA OBEC SOKOLSKA

Praha III
Tiršov dom

Sa svoje pete godišnje skupštine jugoslovensko Sokolstvo najsrdaćnije pozdravlja svoju dragu češkoslovačku

braću s kojom nas povezuje nepokolebitiva vernost i najtesnija uzajamna saradnja na promicanju visokih sokolskih idealja. Zaleći ujedno da ne možemo po svome delegatu učestvovati zasedanju bratskog Vibora, jugoslovensko Sokolstvo želi najlepši uspeh u njezini radu, a na korist vašeg i svega slovenskog Sokolstva! Na zdar! Zdravo!

Gangl

SAVEZ POLJSKOG SOKOLSTVA

Varšava
Foskal 2

Sa svoje pete godišnje skupštine jugoslovensko Sokolstvo upućuje svoje bratske pozdrave poljskom Sokolstvu s kojim u prokušanju i vernoj bratskoj saradnji teži ostvarenju visokih sokolskih ciljeva na korist svega Sokolstva i Slovenstva! Czolem! Zdravo!

Gangl

SAVEZU BUGARSKIH JUNAKA

Sofija

Sa svoje pete godišnje skupštine jugoslovensko Sokolstvo pozdravlja s istinskom bratskom radošću i ljubavlju svoju bugarsku braću, s kojom će u bratskom sokolskom kolu moći da još uspešnije saraduje na što čvršćem zbljenju dvaju bratskih naroda i jačem širenju sokolske i slovenske misli. Zdrave!

Gangl

Citanje telegrama skupština prihvata s jednodušnim odobravanjem.

Posle čitanja telegrama brat Gangl daje reč izaslaniku ČOS bratu Evgeniju Keplu, koji je održao sledeći govor:

GOVOR BRATA KEPLA

Poštovane sestre i draga braćo!

Pala mi je u deo čast da na današnjoj Vašoj skupštini zastupam Češkoslovačku obec sokolsku.

Najpre mi dozvolite da opravdam činjenicu, što na ovaj Vaš zbor nije stigla veća i brojnija naša delegacija. Mogu da kažem, da je postojala namere da dođe na Vašu skupštinu skoro čitav predsedništvo ČOS, ali nažalost razne nepredvidene okolnosti, pre svega izbori u našu narodnu skupštinu, prisili su nas da odredimo održanje svoje skupštine u iste dane, kada i Vi održavate svoju, da bi na toj svojoj skupštini u Pragu češkoslovačko Sokolstvo izvršilo pregled svoga rada.

Bilo mi je stavljen u dužnost, a to i sam rado činim po osećajima svog vlastitog srca, da Vam se toplo zahvalim na ljubaznom pozivu i da Vam svima isporučim bratske pozdrave svemu našu. Naročito pak donosim Vam iskrene pozdrave od starešine SSS i ČOS brata dra Bukovskoga.

Naši uzajamni odnosi počivaju na uzajamnoj, srdičnoj iskrenosti, na pravom, istinskom sokolskom bratstvu, i tako nije ni potrebno, da to još naročito naglasim. Naše veze utvrđene su istorijom, krvlju naših boraca i uzajamnim potpunim neograničenim po-verenjem. Naše sokolsko bratstvo počiva na dubokim i trajnim temeljima. Ono je posvećeno borbom za zajedničku stvar, za napredak i slobodu našeg naroda. Zato je ovo naše bratstvo čvrsto, jedinstveno i nepokolebitivo.

Doci k Vama, braćo i sestre, znači doći među svoje, doći u svoju kuću. Vi ste to već često puta jasno i otvoreno dokazali. Mi smo Vam za sve to iskreno zahvalni. A ako smo mi možda naoko hladniji, zatvoreniji, jer smo se severa, verujte, da je to sve samo vanjština, dok u svojim srcima mi Vas jednako iskreno i toplo volimo kao i Vi nas.

Radostan sam i srećan, što je baš meni kao jednom od mlađih sokolskih radenika bila data prilika da pogledam u Vašu sokolsku radionicu, da lično pratim Vaša plemenita nastojanja i da mogu biti prisutan pregledu Vaših uspeha. Mi svi marljivo pratimo Vaš rad i divimo se Vašim uspesima. U mnogočemu Vi ste odmakli već daleko. To, što ste izvršili u toku poslednjih godina u pogledu povećanja fizičkih i moralnih vrednota naroda, u pogledu discipline celine, u pogledu zdravlja gradova, a osobito za svoj dobar, marljivi i radni seljački narod, zasluguje svaku pohvalu. Bratskom radošću konstatujemo te Vaše uspehe, pratimo Vaše veće značaj u narodu i dragoceno razumevanje, koje nalazite u svojim nastojanjima kod najviših predstavnika države. Mi u tom vidimo također i pobedu Sokolstva, Tirševe ideje i zbog toga mi Vam na tome iskreno čestitamo. Samo po sebi se razume, da s Vama zajedno učestvujemo u svim Vašim radostima i bolestima.

U toj našoj harmoniji, u tom uzajamnom jedinstvu i uzajamnoj ljubavi ogleda se naša moć, u svemu tome leži i smisao te značenja našeg bratstva i Sokolstva. Naši narodni buditelji, učitelji i vodi probudili su u našem i Va-

šem narodu prekrasnu i veliku slovensku misao koja je iznikla iz srca slovenskog naroda, koja živi u nama i s nama. Sokolsko slovenstvo, sokolsko bratstvo, slično je plamenu, koji treba uvek podržavati, i to poverenjem, uzajamnom ljubavlju i verom u lepsi život. Ovo je amanet naše istorije, naših očeva, koji smo dužni predati novim generacijama, koje dolaze iza nas. Radimo uvek ovako; pre svega u srcima mlađih potaknimo taj plamen. Sokolstvo i Slovenstvo moraju da budu večiti, kao što treba da bude večito i naše jedinstvo, naše uzajamno poverenje i naša ljubav, i to svakog pojedinačnog između nas, i naroda kao celine.

S ovim željama ja pozdravljam, sestre i braćo, u ime Češkoslovačke obec sokolske ovu Vašu skupštinu, da i u buduće u ovakvom sokolskom radu, kako ga naznači, postizavate uvek sa-mo uspehe! Zdravo! Na zdar!

Govor izaslanika ČOS brata Keplu bio je na koncu popraćen odusevljenim odobravanjem i burnim pljeskanjem.

Zatim brat Gangl podeljuje reč profesoru univerzitetu bratu dru Minevu, koji je u ime bugarskih Junaka održao sledeći govor:

GOVOR BRATA MINEVA

Draga braćo i sestre!

Dovoljite mi da ispunim prijatnu dužnost, da Vam pročitam pozdravno pismo predsednika našega Saveza bugarskih Junaka (poklici: »Živeo!«), koji, jer je zadružan službenim poslom, nije mogao doći da Vas lično pozdravi u ime bugarskih Junaka.

Sada br. Minev čita pozdravno pismo predsednika Saveza bugarskih Junaka br. generala Atanasova, koje je uputio na adresu I zamjenika starešine Saveza SKJ br. E. Gangla.

Pozdravno pismo predsednika Saveza bugarskih Junaka brata generala Atanasova

Pismo glasi:

Dragi braće starosta!

Nije mi dana mogućnost da dođem u Beograd, da bi Vas lično bratski pozdravio. Od sreća to želim.

Zivo se radujem u mislima, što ćemo se skoro videti, da Vam tada do kažem iskrene osećaje i odanost na zajedničkom radu sokolsko-junačkom. Pozdravljam preko Vas svu bratsku Jugoslaviju!

Zdrave!

Sofija, 10 maja 1935.

pretdsednik Saveza bugarskih Junaka

General Atanasov, s. r.

Pozdravno pismo br. generala Atanasova skupština je popratila odusevljenim pljeskom.

Zatim br. Miney nastavlja svoj govor:

Draga braćo i sestre!

Sada, kada sam izvršio svoju službenu dužnost, pročitavši Vam pismeni pozdrav našeg predsednika Saveza bugarskih Junaka, želim da dodam još i ono, na što me nuka moje srce. Osećam neobično veliku radost što sam danas opet među vama, i to u trenutku, kada smo se sakupili vodenim velikom slovenskom sokolskom idejom. Najsrdaćnije Vas pozdravljam u ime naše delegacije sa željom, da bi delo na polju zbljenja i kulturne saradnje svih slovenskih naroda, kao također i potpunog razumevanja naših dvaju bratskih slovenskih naroda na Balkanu, urođilo bogatim plodovima.

Veliki tvorac sokolske ideologije dr. Miroslav Tirš pokazao je jasno i točno certan put, kojim moraju zajednički da kreće slovenski narodi, ako žele da realizuju svoje velike ideje za zajedničko stvaralačko kulturno delo.

Pred jednu godinu otprije Vaš blagopodijesti Viteški Kralj Ujedinitelj (skupština ustaje i kliče: »Slava Mu!«) zajedno s našim mudrim Carem Borislom III (skupština ustaje i odusevljeno kliče: »Živeo!«) na kraljevski način istakli su, da samo sokolska i junačka organizacija, kao najveće narodne organizacije, mogu najbolje da putem sokolske ideologije rade na punom našem bratskom razumevanju i na izgradnji jednog opšteg programa o zajedničkom potporu i saradnji naših dvaju bratskih slovenskih država u velikim medunarodnim odnosima na Balkanu i Evropi. Oni su istakli, da ideologija Tirševa, osobito za nas na Balkanu, ima najveću realnu vrednost.

Srećan sam, što u svojim starim godinama vidim ostvarenje svih svojih želja, koje sam gajio već u svojoj ranoj mladosti — to jest puno razumevanje balkanskih slovenskih bratskih naroda. Godine 1896. kao mlađ akademičar sofiskog univerziteta, došao sam prvi put u Beograd kao odusevljeni pionir ove velike ideje. Odtad se je mnogo štalo i našem pionirstvu, da se provede kroz sokolsku društva i čete, jer je i Statutom o organizaciji i poslovanju Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije precizirano, da Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije ima za cilj da podigne telesno i nacionalno svesne gradane Kraljevine Jugoslavije.

Kad je tako preciziran zadatak Sokolstva, onda je jasno, da će u harmoničkom vaspitanju duha i tela jedino kroz Sokolstvo mlada generacija sačuvati sve vrline.

Braćo i sestre, u našoj okolini i izvan sokolskih redova još ima mnogo neodvažnih slabica, mnogo njih bez volje i poleta, mnogo njih koji se povijaju kao trska. Mnogi ti koji plove kao brod bez kormila po buri putem će naći na greben i propasti. One koji su iza naših redova poljuljani i bezglavi treba Sokolstvo da prodrama, da im ulije svest o njihovoj ličnoj vrednosti, ohrabrujući ih za životnu borbu i stvarajući od njih samostalne ličnosti. To je potrebno naglasiti, jer se opaža u našem društvu i izvan sokolskih redova moralna nastranost i moralno rasulo, koje se više više ispoljava prema najdragocenijim dobrima čovečanstva.

U izveštaju Saveza za petu redovanu skupštinu, koju sam s najvećim interesom pročitao, kaže se: »Naša ideologija je jedino jugoslovenska i naš front jedino nacionalan«. To je rečeno tako snažno i sugestivno, da nema nikakve zapreke, koja bi stajala na putu ostvarenja tih nastojanja.

</

vi. Nadam se i uveren sam, da će nam ova štampa i u buduće ostati naklonjena. Ne želimo bučne reklame i nije nam do preteranog hvalisanja, samo molimo za pomoć u stvarnoj propagandi, da pravilno i objektivno bude predstavljen naš rad.

Druge je, što želim tom prilikom da neglasim, a to je upravo izdašna i mestimice nenadomestiva pomoć, koja je našem vaspitnom delovanju bila ukazivana od strane našeg učiteljstva. Pripadnici toga staleža zauzimaju u mnogim i mnogim našim jedinicama, upravnim, tehničkim ili prosvetnim granama našega rada, vodeća mesta, a nisu retki primeri, gde učitelji i učiteljica Sokolstvu posvećuju, izvan svog školskog rada sve svoje slobodno vreme. To je tako lep primer nacionalne svesti, da ga moramo staviti na ugled i drugim staležima. Dogada se, da je mnogome pripadniku togu staležu rad u Sokolu bio od lične štete, a usprkos tome opažamo sve veće zanimanje prema sokolskom radu, iako otklanjamamo svaku silu, koja bi htela, da učitelji ili učiteljica moraju aktivno učestvovati u nama u radu. Takvog primorjanja mi nećemo, već samo želimo, da se ono, koji sam hoće i koji ima za to volje, dade prilika da dode tamo i da ostane tamo, gde ima mogućnosti i gde se ukazuje potreba za sokolsko delovanje.

Braćo i sestre! Pred nama je put, a pred nama je i cilj. Put je težak i naporen, a cilj je dalek i visok. Naša je zadaca da skupljamo stvaračke snage naroda, da kujemo čvrste i plene značajevne. Naša sokolska vojska mora da bude svesna, jaka i disciplinovana do poslednjeg čoveka, da sve naše stotine tisuća sliju i snoje u jedan sami front, da u svima bude jedno junacko srce, da u svima bude jedna sokolska duša i da sa svima vlasti jedna domolubna misao. Svi moramo da se podredimo jednom htećiju i jednoj težnji, — i tada je samo vreme vremena, kada ćemo se sve više približiti cilju, koji nam je već postavljen. Tis: Naša stvar je za sav narod!

Sada je za to naš saveznik vreme i volja!

Iako pred nama stoji tvrdnja, koja je sa sobom u bitnom suprotnstvu, da je život istina i da je život laž, na-

Zbor župskih prosvetara

Godišnji zbor župskih prosvetara održan je ove godine u Beogradu, i to neposredno pred samu glavnu godišnju skupštinu Saveza SKJ, najčešće 8 i 9. o. — paralelno kada i konferencija zabora župskih starešina i plenum uprave Saveza — pošto radi izvesnih tehničkih prepreka nije mogao da se održi u aprilu, za kada je bio prvo zakazan.

Zbor je otvoren u četvrtak dne 8. o. m., u 9.30 časova pre podne, u maloj dvorani Starog univerziteta, pretrednik prosvetnog odbora Saveza SKJ dr. Vladimir Belajčić, koji je konstatovao, da su na zboru prisutni, po red ostalih članova i referenata savezne prosvetne odbore, svi pretsednici župskih prosvetnih odbora, odnosno njihovi zamjenici, sem onih iz župa: Četinje, Šibenik-Zadar i Užice. Zatim je pretsednik najpre najtoplje pozdravio sve prisutne te pre prelaza na dnevni red komemoracije mučeniku sv. Mihailu trokratni "Slava Mu".

Zatim se prešlo na dnevni red, koji je obuhvatilo 17 tačaka. Najpre je brat pretsednik u krupnim crtama izvestio o prosvetnom radu u prošloj godini i o prosvetnom radu u prošloj godini i na koncu pripomenuo, da kako su sva brača delegati na vreme primili štampani izveštaji o čitavom tom radu, kao i predloge pojedinih župa te stoga nemaju potrebu da oni zalazi u same detalje toga rada. Nakon kraće stvarne izmeđe, izveštaj brata pretsednika bio je primljen s odobravanjem.

Pri sledećoj tačci dnevnog reda govorilo se o tečajevima u tekućoj godini, i to o opštem prosvetnom saveznom tečaju, o lutkarskom tečaju te o tečaju za vodstvo glazbenih otseka. Nakon razlaganja pojedinih tečaja, prosvetnog odbora Saveza, usvojen je predlog u pogledu održanja tih tečaja. Zaključeno je nadalje da će se u narednoj godini održati i pozorišni tečaj. O proslavi Zrinjsko-Frankopanske i o proslavi 100-godišnjice ilirskog pokreta referirao je umesto zadržanih referenata br. dr. Belajčić, a o proslavi Sv. Save br. dr. Milorad Dragić. Pošto je aprila već odmicao i Zrinjsko-Frankopansku proslavu već održanu, to su ostale da se održe samo još dve proslave, i to svetosavka, koja će se održati u maju, i proslava 100-godišnjice ilirskog pokreta, koja će se održati u septembru. Ujedno je zaključeno, da će se ovogodišnji Prvi decembar posvetiti Jugoslavenu i inostranstvu, pa treba da se u tom pravcu prethodno izvrši odgovarajuća propaganda među članstvom. O saradnji prosvetnih organa u sokolskoj socijalnoj akciji referirala je s. Zorka Trkulja Vojnović. Rečeno je također, da se ne osnivaju slijedni podotisci kod postojeci prosvetnih odbora, nego da se preporuči

ša je dužnost da potražimo jedno i drugo i da odvojimo laž od istine.

Zato moramo u svesti života u dužinu i daljinu — moramo napred! Bez straha, a puni hrabrosti, moramo napred; razmišljati, tražiti, naći! Iako naša je na nekoga, koji narodu laže, koji ga zavada na krivi put, koji ga truje i koji oskrnuje lepotu njegove duše — takvome treba otvoreno u lice kazati, da laže i da zavada narod! Uklonite ga i podite napred! Raskrinkajte ga i podite napred! Napred, uvek napred, da se laž nade pod nogama, a istina kao sunce nad nama, i nad svima neka bude božanska moć, koja je istina i svest!

Tako hoće naši saveznici: vreme i volja! Oni nam nalažu da podemo na pred, da i vreme dozori, kad otkrije istinu, da smo mi Sokoli zdari budućnosti naroda. Vreme i volja nalažu nam napred, uvek napred!

Ako pak hoćemo napred, moramo da kročimo smelo i odvažno! Jasna ćela, bistra pogleda, duboke vere u duši — napred, uvek napred! Pa i mrzili nas oni koji ljube laž, ali da nas ljube oni, koji mrze laž!

Na tom odvažnom, smelom sokolskom pohodu nema sustajanja, ni božljivog promišljavanja, ni kolebljivo mudrovanja, jer svima nama mora da bude isti cilj: laž pod noge, bačena u blato, iz čega i je, a istina nad nama, jednakna suncu, jer je iz sunca!

Napred, Sokoli, napred!

S tim pozivom zaključujem petu glavnu skupštinu!

Zdravo!

Završne reči brata Gangla skupština je popratila frenetičnim pljeskom i pevanjem sveslovenske himne »Oj Slovensko!«.

Nakon što je brat Gangl zaključio skupštinu, izaslanik Njegova Veličanstva Kralja napustio je dvoranu.

Po zaključku skupštine održao je br. Dimitrije Lazov svoje već pre pomenu predavanje, koje je čitava skupština saslušala s najvećim zanimanjem i često puta prekidala umerbenim počkicima i burnim pljeskom. Predavanje brata Lazova izazvalo je na koncu oduševljene ovacije bugarskim Junacima i jugoslovensko-bugarskom bratstvu.

u SPO, o čemu je referirao br. dr. Belajčić. Kad tog referata razvila se debata i o saveznoj sokolskoj štampi pa su već tokom ove debate raspravljena uglavnom sva pitanja o saveznoj sokolskoj štampi kao i svi predlozi pojedinih župskih prosvetnih odbora, koji su se odnosili na pitanje savezne sokolske štampe. U toku debate rešeno je također, da se sva buduća sokolska izdanja imaju da predlože cenzuri SPO. Sokolski kalendar pak da se rediguje na način jednog pučkog koledara s raznovrsnom bogatom sadržinom i ilustracijama, po uzoru drugih udruženja, zatim da se izda jedan priručnik kalendar malog formata za članstvo i naročiti kalendari za decu, kao i do sada. Pošto se sada nije izdan »Sokolski tektizis« i jedan priručnik za prosvetni rad, to se naložilo SPO da poradi na tome, da ove dve knjige izdu bar do kraja ove godine. Kao pretposlednja tačka dnevnog reda bili su predlozi župskih prosvetnih odbora. Kako su i ti predlozi bili već u toku same debate

raspravljeni u vezi s odnosnim pitanjima dnevnog reda, to je jedino preostalo da se raspravi predlog o smenjivanju taksa na sokolske prirede, te je zaključeno, da se poradi na tome, kako bi se u tom pogledu Sokolstvo izjednačilo u Finansijskom zakonu s društvom Crvenog krsta. Pošto se kod hitnih predloga nikao nije javio da reč, u ime sakupljenih župskih prosvetara izrazio je priznanje saveznom prosvetnom odboru i njegovom predsedniku bratu dr. Maksu Kovačiću, umolivši ga da i daje ostane na čelu našeg sokolskog prosvetnog rada. Brat dr. Belajčić zahvalio je se toplo na iskazanom mu povrzenju, kao i na bratskoj saradnji i pomoći u tome radu svoj prisutnoj braći. Nakon toga pretsednik br. dr. Belajčić zaključio je ovaj lepi i uspešni zbor. Posle podne večina župskih prosvetara pošla je na Oplenac da se pokloni grobu Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, a na povratak na Avali grobu Neznanog junaka.

Nova uprava Saveza SKJ

Novu upravu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, po jednoglasnom izboru na glavnoj godišnjoj skupštini Saveza, a koja će se predložiti Ministru fizičkog vaspitanja naroda s molbom na odobrenje, sačinjavaju sledeća braća i sestre:

Zamenici starešine:

I zam. Gangl Engelbert,

II zam. Paunković Đura,

III zam. Gavrančić dr. Oto, starešina Sokolske župe Zagreb,

IV zam. Milić Čedo, starešina Sokolske župe Mostar,

V zam. Pavlas dr. Ignat, starešina Sokolske župe Novi Sad.

Načelnštvo Saveza:

Načelnik: Pihler dr. Alfred, načelnik Sokolske župe Zagreb;

Zamenici načelnika:

I zam. Vojinović Miroslav,

II zam. Jeras Josip,

III zam. Kovač Ivan;

Načelnica: Skalar Elza;

Zamenice načelnice:

I zam. Ilić Dana,

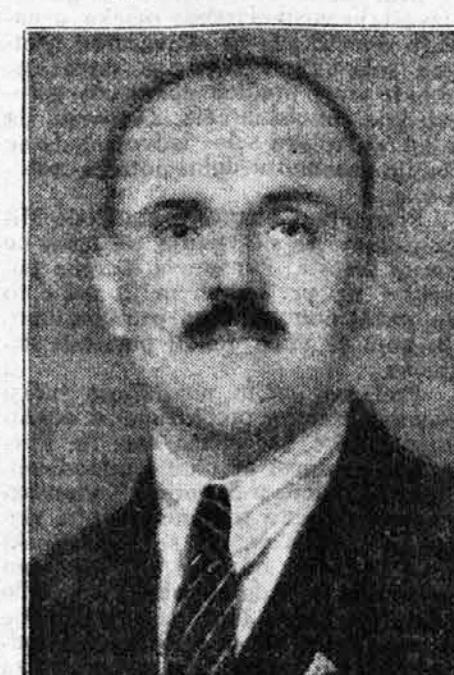
II zam. Trdina Joža,

III zam. Brozović Štefica, načelnica Sokolske župe Zagreb.

Prosvetar: Belajčić dr. Vladimir.

Br. dr. Oto Gavrančić,
III zam. starešine Saveza SKJ

Br. Čedo Milić,
IV zam. starešine Saveza SKJ

Sokolske župe Maribor; Marković inž. Lazar, starešina Sokolske župe Banja Luka; Milošević Gavra, starešina Sokolske župe Cetinje; Miloje Pavlović, starešina Sokolske župe Kragujevac; Petrović Dimitrije, starešina Sokolske

Br. dr. Alfred Pihler,
načelnik Saveza SKJ

župe Osijek; Pipenbauer dr. Josip, starešina Sokolske župe Ljubljana; Polić Ivo, starešina Sokolske župe Sušak-Rijeka; Smiljančić arh. Milivoje, starešina Sokolske župe Beograd; general Stajić Staja; Smrtnik Joža, starešina Sokolske župe Celje; Todorović M. Vojislav; Verk dr. Hugo, puk. Živanić Dragutin; Živković Branko.

Zamenici članova uprave:
Arsenijević dr. Milan; Dronjak inž. Nikola, starešina Sokolske župe Skoplje; Feliks dr. Milorad; Petrović inž. Kosta; Petrović Jovan, starešina Sokolske župe Tuzla; Radulović inž. Radule; Sabljić prof. Marko, starešina Sokolske župe Karlovac; Stefanović dr. Miodrag; Jakob Špicar, starešina Sokolske župe Kranj; Švajgar Verij; Triva Miloš, starešina Sokolske župe Šibenik-Zadar; Vučković inž. Svetla.

Rezizori:

Brkić Husein; Dragić Rastko; Jelačić Milivoj; Nikolić Mika; Ribarž Milan; Sterlekar Milan; Veselić Vlado.

Zamenici rezizora:

Aranitović dr. Relja; Bajić Mihajlo; Draškić Đorđe, starešina Sokolske župe Užice; Galijan Franjo; Ćeda Mileusnić; Vasić dr. Ivan, starešina Sokolske župe Novo Mesto; Vukobratović Mihajlo, zam. starešine Sok, župe Bjelovar.

braće Jugoslovenskih Sokola. Dovidenja u Sofiji!

Minev, Lazov

Caribrod, 14. maja. Srdačna blagodarnost na bratskom prijemu. Želim bratski napredak! Sokolski Zdravoj Miša Jakov.

Definitivna odgoda II svesokolskog sletja u Beogradu

povukla je i odgodu ovo-godišnjeg pokrajinskog sletja u Subotici

Sticajem prilika, naime što već ranije odredeni II svesokolski slet, koji se je imao održati naredne, 1936 godine u Beogradu, ne može da se izvede usled toga, što se u Beogradu do tog vremena ne može da dovrši sokolski stadion, kakav je bio predviđen za taj slet, a koji bi bio dostojan prestonice i koji bi odgovarao savremenim zahtevima, te da radi toga ne bi nastao zastoje u radu i usled potrebe jedne veće sokolske manifestacije baš u godini 1936, a koju manifestaciju diktuju viši sokolski i nacionalni interesi, glavna godišnja skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, uvažujući sve gore navedene razloge, donela je odluku, da se pokrajinski slet severnih župa Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, koji je bio predviđen za mesec juni o. g., odlazi u celome svome obimu za mesec juni 1936 godine, kako bi se u mnogo većoj meri mogao istaknuti veliki značaj ove sokolske prirede na najizloženijoj tački severne granice naše zemlje, s tim, da će naredne godine taj slet u Subotici biti jedina priredba Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u toj godini i da će tome sletu obavezano učestvovati veći broj sokolskih župa nego li je bio predviđen za ovu godinu. Priprave medutim za ovaj slet većeg stila moraće se i dalje nastaviti, kako bi i sam uspeh toga sleta odgovarao tim sada postavljenim većim zahtevima i zamislima.

Pozdravni telegram delegata bugarskih Junaka na povraćaju u otadžbinu

Napuštajući Jugoslaviju, delegati Saveza braće bugarskih Junaka, koji su učestvovali petoj glavnoj godišnjoj skupštini jugoslovenskog Sokolstva u Beogradu, uputili su s pogranicne stanice Caribroda Savezu SKJ sledeće pozdravne telegramme:

Caribrod, 13. maja. Srdačno blagodarimo na bratskom prijemu od

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja:

dne 19 maja predaje brat dr. Dimitrije Kirilović o temi: »Srpsko narodno pozorište u Vojvodini« (popodnevno);

dne 23 maja predaje brat Veljko Petrović, Beograd, o temi: »Vojvodansko slikarstvo« (večernje);

dne 30 maja predaje brat Mijo Mandić, Subotica, o temi: »Stara Subotica« (večernje);

dne 2 juna predaje brat Nenad Rajić, Subotica, o temi: »Nova Subotica« (popodnevno);

dne 6 juna predaje dr. Aleksa Ivić, Subotica, o temi: »Slovenska naselja u Vojvodini« (večernje);

dne 13 juna predaje dr. Stanoje Stanojević, Beograd, o temi: »Političke borbe Srba i Bunjevaca u Vojvodini do oslobođenja« (večernje);

dne 20 juna predaje brat Milivoje Knežević, Senta, o temi: »Narodno pismo kod Bunjevaca« (večernje).

Večernja predavanja održavaju se od 18.55 do 19.15 časova.

Popodnevna predavanja i nadalje se održavaju svake prve i treće nedelje u mesecu od 15.15 do 15.30 časova.

IZ SAVEZASKI

XV sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ

održana dne 8 maja 1935

u Beogradu

Br. E. Gangl otvara sednicu i napominje, da je načelnik br. Ambrožić usled teške bolesti u porodici sprečen da učestvuje sednici i ostalim zborovima ovih dana, pa moli da se to uvaži.

Nadalje izveštava da bratska ČOS ima zasedanje svoga vibora baš u iste dane kada pada i naša glavna godišnja skupština Saveza, naime dne 11 i 12 maja, pa im usled toga nije moguće da našu skupštinu izaslan svoga delegata. Kako pak ni mi radi svoje skupštine nismo u mogućnosti da pošaljemo svoga delegata na zasedanje vibora ČOS, to predlaže, da se zborovanje ČOS pozdravi telegrafski. — Prima se.

Pretsedavajući također upozoruje, da se u dane naše skupštine održava u Ljubljani kongres jugoslovenske univerzitetske nacionalne omladine svih naših univerziteta u državi, pa predlaže da se ovaj kongres telegrafski pozdravi i da upravu Saveza na ovome kongresu zastupa br. dr. Riko Fuks. — Prima se.

Konačno izveštava, da su svi poziv i izveštaji za našu glavnu godišnju skupštinu održani i u duhu i propisima naše organizacije odaslati svim bratskim župama za njihove delegate, članovima Uprave Saveza i svim jedinicama. — Prima se na znanje.

Zatim ekonom br. Branko Živković izveštava, da je i opet stigao čitatelj niz molbi od jedinica, a kojima se traži pomoć za gradnju domova. Ali u vezi s ranijim zaključkom, a s razloga nemanja potrebnih materijalnih sredstava,

predlaže da se sve te molbe zadrže u evidenciji dotele, dok Savez буде u mogućnosti da ih raspravi. — Prima se.

Brat tajnik Brozović izveštava, da župa Novi Sad podnosi pretstavku sletskog odbora u Subotici, preporučujući da se ta pretstavka prihvati i da se sam slet automatski odredi za god. 1936. — Donosi se zaključak, da se ovaj predlog sletskog odbora prihvati, ali da ga se iznese i pred plenum savezne Uprave, i pred samu glavnu skupštinu.

Dalje br. tajnik izveštava, da Savez bugarskih Junaka saopštava novu svoju upravu, a što se prima do znanja.

Donosi se nadalje zaključak, da i u buduće sva sokolska pisma na svom čelu imadu da nose natpis »Čuvajmo Jugoslaviju!«

Prima se do znanja dopis Jugoslovenskog učitelj. udruženja, sekcijske za Savsku banovinu, gde održanja ferialnih tečajeva, pa se taj dopis imado uputiti načelniku Saveza na daljnju nadležnost.

Uzimaju se u raspravu razni dopisi, a kojim se traži dozvola za razne sabirne akcije po župama. — Donosi se zaključak, da se i u buduće ne dozvoljavaju nikakve sabirne akcije po sokolskim jedinicama, jer su društva preopterećena raznim davanjima. Župama pušta se na volju da u svom delokrugu odluče, da li će dozvoliti sabirne akcije na svojoj teritoriji.

Za organizaciono-pravni otsek br. dr. Pavlas iznosi da je proučio akt glede zemljško-knjiznog izvadka društva Valpovo i izveštava, da je ta ukinjala u redu provedena. — Prima se do znanja.

Brat Švajgar podnosi izveštaj za statističko odjeljenje Saveza i referiše

detaljno o učinjenim i dovršenim radovima na matričarstvu Saveza. Predaje tri velike geografske karte, koje će izradio gledom na arondaciju pojedinih župa i gustoću sokolskih jedinica. — Izveštaj prima se do znanja.

Sednica plenuma uprave

Saveza SKJ

održana 10 maja 1935
u Beogradu

Sednicu plenuma Uprave Saveza SKJ, koja je pomenutog dana održana u 8 časova u svečanoj dvorani Saveza u Beogradu, otvorio je I zamenik starešine br. Gangl, pozdravivši sve prisutne članove Uprave, zaželivši ovom zasedanju pun uspeh u radu.

Br. Gangl zatim izveštava da je stigao telegram od Saveza bugarskih Junaka, kojim se Savez SKJ izveštava, da na našu glavnu godišnju skupštinu dolaze trojica izaslanika Saveza bugarskih Junaka, i to braća: Lazov, Minev i Mišajkov.

Nadalje pretsedavajući konstatuje, da je dnevni red sednice Uprave određen Statutom, pa će se zato i sama sednica prema njemu upravljati. Kao prvo imadu da dodu u raspravu izveštaji tajnika, načelnika, pretsedavajućeg predstavnika prosvetnog odbora, gospodara, blagajnika, glavnog urednika »Sokolskog glasnika« i svih ostalih otseka Uprave Saveza.

Kako su medutim svi ti izveštaji već otštampani u posebnoj knjizi i rasplaćani svima delegatima bratskih žup, kao i članovima Uprave Saveza, te kako će se ovi izveštaji raspraviti na samoj pretkonferenciji glavne godišnje skupštine, zato drži, da je rasprava o njima na plenumu savezne Uprave izlišna. — Prima se.

Dalje br. Gangl izveštava, da bi se imala povesti rasprava o raznim pravilnicima, ali kako već od ranije postoje zaključak Izvršnog odbora Saveza da se izda popunjeno i novo redigovano II izdanje »Organizacije«, te kako je već i taj posao u radu, a u toj izradbi »Organizacije« će sa svojim mišljenjem i predlozima učestrovati i sve br. župe, to danas i o toj tačci ne bi imali ništa nova da se raspravlja. — Prima se.

Prelazi se zatim na rešavanje o večijim prinosa društava i župa.

Gospodar Saveza brat Branko Živković podnosi predloge gospodarskog otseka Saveza, i to: 1) da se za g. 1935 propiše savezni porez od Din 5. — godišnje za svakog člana (članicu) sokolskog društva; 2) da se odredi prinos za ozledni fond od Din 1. — za svakog predstavnika (članstva, naraštaja i dece) sokolskih društava i četa; 3) da svako sokolsko društvo u god. 1935 platи Din 50. — u fond za nabavu sprava; 4) da svako sokolsko društvo u g. 1935 platи Din 30. — na ime otštete za autorsko pravo svih domaćih autora, koje nastupaju Udrženje jugoslovenskih muzičkih autora; 5) da se svim savezni prinosi iz ranijih godina i za 1935 g. imadu uplatiti najkasnije do 30. septembra 1935 g., jer su ovi prinosi predviđeni u ovogodišnjem budžetu, a iz kojih će se isplaćivati predložene pomoći župama, i to samo u onom slučaju, ako se ubere savezni porez iz ranijih godina i za godinu 1935 najkasnije do 30. septembra 1935 g.; 6) da se materijalna pomoć daje samo onim društvima, koja ispunjavaju svoje obaveze prema župi i Savezu; 7) da sve župe podnesu Savezu do kraja juna o. g. tačan tabelarni izveštaj o imovnom stanju svojih područnih jedinica na dan 31. dec. 1934 g.; 8) da se pitanje osnivanja sokolskog kreditne i pripomoćne zadruge odredi na neizvesno vreme; 9) da se provede obavezna pretplata na sok. listove.

U nastaloj debati o ovim predlozima brat Čeda Milić govori o župskom doprinisu Saveza, pa se izjašnjava, da visina doprinosa ostane ista kao i do sada.

Brat Ivo Polić predlaže, da se nadne potrebe mere protiv onih jedinica, koje su u plaćanju svojih doprinoša uporno nemarne, pa baš usled svoga nemara dovedaju do toga, da se ne udovoljava obavezama spram Saveza.

Brat Čeda Milić ponovno govori o izveštaju gospodarskog otseka, a na rediće o predlogu za obavezatu pretplatu sokolskih listova, pa dokazuje, kako je ovaj predlog nemoguće sprovesti kod sokolskih četa. Zagovara, da se list »Sokolsko selo« izdvoji, i da se uređuje zasebno u duhu potreba naše- ga sela.

Priredbe i opiske brata Čeda Milića primaju se do znanja, ali kako će se sam izveštaj i rasprava o tome ponoviti i na pretkonferenciji, neka to isto izvoli ponoviti i na pretkonferenciji, koja će onda doneti potrebne zaključke.

Prelazeći zatim na daljnju tačku dnevnoga reda: o predlozima za održavanje sletova, reč uzima brat dr. Pavlas, koji podnosi predlog o odgodi pokrajinskog sleta u Subotici. Nakon sašlušanog referata o tome pitanju, donosi se zaključak, da se pokrajinski slet u Subotici, odreden za Vidovdan ove godine, odgoda za mesec juni 1936 godine, a u vezi s time, da se ovlašćuje Uprava Saveza, da odobri sletskom odboru daljnjih 100.000 Din pozajmice za pokriće preuzetih obaveza oko organizovanja sleta i za ogradjivanje i osiguranje sletišta.

Izišla je u našoj nakladi slika pokojnog brata

Vinčenca Štjepanka

u bakrotisku, veličine 50 × 65 cm

Cena komadu 20— Din više poštara

Svaka naša jedinica treba da nabavi ovu sliku našeg ponajboljeg brata

Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

gimnasta. Kod ovog nastupa, koji je imao i političku pozadinu i koji je bio manifestacija nemačko-madžarskog prijateljstva, pobedila je vrsta nemačkih takmičara sa 343,85 točaka, dok su Madžari dobili 333,10 točaka. Takmičilo se na vratilu, razboju, konju, krugovima i u prostim vežbama. Od pojedinača prvo je mesto osvojio Madžar Istvan Pele s 58 točaka, drugo mesto Nemac Svareman, treće, četvrtvo i peto mesto takoder Nemci, a šesto Madžar M. Peter.

KRONIKA

† Maršal Josef Pilsudski, u nedjelju 12.0. m. u svojoj palati Belvedere u Varšavi iznenada je umro Josef Pilsudski, prvi poljski maršal i tvorac oslobođene Poljske, revolucionar i diktator, koji će u istoriji bratske nam Poljske bez sumnje zauzimati jedno od najodličijih mesta. Pocojnik rođio se 19. marta 1867 na imaju Zulovo, kao potomak stare litvanske plemićke porodice, koja je živela u Vilenskoj guberniji. Nakon dovršene osnovne i srednje škole studirao je na univerzitetu u Harkovu, gde je došao u doticaj sa socijalistima, postao jedan od najagiljnijih radnika socijalističko-revolucionarnog pokreta. Godine 1885 učestvovao je kao jedan od voda u studentskim nereditima te je bio izabran za predsedavajući zaključak Izvršnog odbora Saveza. — Pošto je time dnevni red bio iscrpljen, to pretsedavajući zaključuje sednicu.

IZ TELOVEŽBAČKOG SVETA

SESNAESTI SLET NEMAČKIH TURNERA

Dojčec Turncajtung, glavni organ Saveza nemačkih turnera, donosi u svojem poslednjem broju između ostalog i to, da će se naredni turnerski slet, i to šesnaesti po broju, održati godine 1938 u šleziskom gradu Vratislava (Breslau). Zastupnici grada Vratislava primili su s oduševljenjem predlog vode turnera Čamer-Ostena, da se održi slet u njegovu gradu, pa su obećali svu svoju moralnu i materijalnu pomoć, uglavnom pak za uređenje sletišta, koje će sa svim uredajima stajati oko milion i po marama.

O ITALIJANSKOJ BALILI

Pre fašističkog režima u Italiji nije se da decu i omladini vodila naročita briga u pogledu moralnog i telesnog vaspitanja. Gimnastička društva skoro u nisu imala svoj naraštaj, nego samo članstvo, a o omladini brinuli su se po red škole razna katolička i socijalistička udruženja. Od stupanja fašista na vlasti preuzeo je optužen, da je pripadao jednoj grupi, koja se urotila protiv članova, pa je bio prognaan u Sibir za pet godina. Godine 1892 vratio se iz progonstva te je postao pored Vojvodskog jedan od vodećih faktora poljske socijalne demokracije. Godine 1900 ponovno je uhapšen, ali mu naredne godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradskog zatvora u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio o pomoći za pobunu Poljaka. Godine 1908 osnovao je organizaciju poljskih strelaca, s kojom je u početku rata, verovavši obećanjima Austrije i Nemačke, da će one obnoviti samostalu Poljsku i istoj ostupiti svoje pokrajine, koju su nekada pripadale Poljskoj, ušao u borbu protiv Rusije. Ali ove države u toku godine uspe je pobegnut, ušao u petrogradski zatvor u Krakov, gde je ostanuo do 1904, kada je otišao u Japan, da se tam dogovorio

univerzitetski profesori, među kojima valja spomenuti brata dr. Lazu Popovića, koji je sakupljenoj omladini održao i predavanje »Kralj i omladina«. U nedelju pre podne održana je u velikoj dvorani Sokolskog društva I. Tabor manifestaciona skupština, koja je najpre odala počast Viteškom Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, a nakon toga položila zakletvu vernosti Mladom Kralju Petru II i otdažbini. Prisutni su bili pored predstavnika naših univerziteta i predstavnici vlasti, a u ime Sokolstva govorio je brat dr. Riko Fuks, pozivajući akademsku omladinu na rad za narod u redovima Sokolstva. Oduševljeno bio je primljen i vatretni govor delegata češkoslovačkih nacionalnih akademica Adameca. Nakon njegovog govora pretsedavajući Urtići zaključio je zbor, a orkestar Sokola I. tonirao je himnu »Oj Sloveni«. Iz sokolskog doma krenula je onda po ljubljanskim ulicama svugde sređeno i simpatično pozdravljana imponantna povorka pred magistrat, gde je u ime opštine pozdravio sakupljene akademice gradski zastupnik dr. Fetih. Od govornika valja spomenuti Zagrepčanin Marinković te Bugara Penkova, koji je pozivao akademsku omladinu da sledi primer velikog Stambolijskog, pa da ne budemo u buduće ni Srbi, ni Hrvati, ni Slovenci, ni Bugari — nego pred svetom uvek samo jedno — Jugosloveni. U ponedeljak pre podne završen je kongres te je bio za prvi put predsednik Saveza nacionalne akademске omladine izabran g. Marinković iz Zagreba.

Rezolucija jugoslovenske nacionalne akademске omladine. — Na prvom kongresu jugoslovenske nacionalne akademске omladine, održanom u Ljubljani od 11 do 13 maja o. g. doneta je sledeća rezolucija:

»Državno i narodno jedinstvo, diktatija Karadordevića i jugoslovenska nastaja najveće su vrednosti, kojima su podvrgnuti svi staleški i individualni interesi. Jugoslovenska nacionalna akademika omladina sprema se da za te vrednosti zaštuju svoju snagu i stvaralačku moć. Izlazeći iz naroda i ostajući stalno u njegovim tradicijama, jugoslovenska akademika omladina oseća svetu dužnost da sa svom moralnom i stvaralačkom snagom poduzme delo našeg daljnje narodnog izgradivanja i stvaranja posećivih nacionalnih kultura, koje će biti izraz naše narodne duše i etike. Za taj rad ona je svesna, da joj potrebno poći od nje same, rešavanjem svih aktualnih socijalnih, zdravstvenih i materijalnih pitanja, koja idu za poslovanjem njenog tečkog sadašnjeg položaja. Jugoslovenska nacionalna akademika omladina potpuno nezavisna i slobodna od svih uticaja, a svesna svojih dužnosti i prava u tome radu, poveče najodlučniju borbu protiv svih negativnih pojava u našem javnom životu, bez obzira s koje strane one dolaze.«

Ona smatra, da su korenite reforme u svim granama našeg javnog života neophodno potrebite za normalan i dobar razvoj jugoslovenskih prilika, i prije preduslova za stvaranje novog, realnog Jugoslovenstva.

Jugoslovenska nacionalna akademika omladina borit će se protiv svih internacionalnih upriva, koji su oprečni našem narodnom shvataju, i štetni po našim narodnim i državnim organizacijama.

Imajući uvek u vidu nepravde učinjene na štetu našeg narodnog tela, nastojeći svim silama da ih ispravi. Jugoslovenska nacionalna akademika omladina vidi u približavanju svih slovenskih naroda afirmaciju čitavog Slovenskog prema ostalim narodima, i da će i naš narod na taj način doći do punog izražaja. Ona je čvrsto uverena, da će samo ovakvim radom na izgradnji načije i države otvoriti puteve lepošoj i srećnoj budućnosti jugoslovenskog naroda.«

50 godišnjica Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Dne 14. o. m. proslavio je zemaljski muzej u Sarajevu 50 godišnjicu svog opstanka. Pod otomanskim upravom u nekadašnjoj Bosni i Hercegovini skoro nije bilo govorova o nekom naučnom radu, ali su se bavili naukom, i prirodoslovjem i t. d. neki muslimanski naučnici uglavnom kao pojedinci, pak franjevci. Nakon okupacije sa strane Austro-Ugarske počeli su intenzivniji i sistematski naučni

Vadbeni načrti sastavljeni tehnični odbor Sokolske župe Maribor

Vsem bratskim edinicama najtopleje priporočamo nabavo vadbenih načrtov, ki jih je za vse oddelke v tabelah izdala Sokolska župa Maribor. Tabele so pregledne in se lahko vidno pritrdirjo na zid v telovadnici. Vsebujejo vsa orodja ter proste in redovne vaje, koračanje, petje in igre (raznoterosti). Vadbeni načrt je vložen v ličen ovoj, ki mu je priloženo tudi uvodno pojasnilo. Cena Din 12. Načrt se pri Sokolski župi Maribor.

rad, a također i veće interesovanje inostranstva za ovu »novu zemlju«. Godine 1884 objavio je dr. Julije Mačanec prvi apel za osnivanje muzealnog društva. Taj poziv odmah je zainteresovao za ovu akciju najširu javnost. Sarajevsko gradsко veće obećalo je društvo svoju pomoć i mnogi pojedinci počeli su slati svoje poklone. U prvom odboru bili su zastupani i muslimani, i katolici i pravoslavni, pa čak i jedan Slovenec, jedan Nemac i francuski konzul Moro. Kada je 14. maja Zemaljska vlada za Bosnu odobrila pravila ovog društva, ono je započelo i formalno svojim životom i već na rednog godine postavljen je i kustos ovog muzeja dr. Čiro Truhelka. Rad ovog društva, koje je kasnije dobilo i svoju zgradu, nije se samo ograničio na sakupljanje istorijskih dokumenata i predmeta, nego i na predistorijsko vreme, pa je danas sarajevski muzej jedan od najbogatijih i najzanimivijih muzeja na Balkanu.

Velike nacionalne svečanosti u Bugarskoj. — Prošlih dana održane su

u Trnovu i Panadžurištu velike nacionalne svečanosti u spomen 100. godišnjice pobune protiv Turaka, koju je započeo Veljko Atanasov, narodni junak bugarski. Nažalost ovaj prvi veći bugarski ustank nije uspeo, ali je dao ipak potstrek za daljnje pripremanje oslobođenja Bugara ispod turškog jarma. Veljko Atanasov, koji je bio bogat i ugledan trgovac, sakupio je na inicijativu kapetana Mamarčeva, komandanta ruske tvrdave Silistria na Dunavu, oko sebe preko 1000 dobrovoljaca ustaša, s kojima je htio da uzme Varzin i da time dade signal za opšti ustank Bugara, koji je već bio spremljen. Ali našao se je izdajica, koji je turškim vlastima izdado ovaj plan, pa su ustaše bili opkoljeni od Turaka i većinom pobijeni, dok su kapetana Mamarčeva poslali u progontstvo u Malu Aziju. U Panadžurištu uz ovu svečanost proslavljen je i ustank iz godine 1876, koji je dao povoda za intervenciju velevlasti, i koji je doveo do rusko-turskog rata i oslobođenja Bugara. Žrtvama tog ustanka otkriven je veoma lep i dostojan spomenik.

IZ NAŠIH ŽUPA DRUŠTAVA I ČETA

Zupa Banja Luka

BOS. KRUPA. — Zrinjsko-Frankopanska proslava. Sokolsko društvo u Bos. Krupi održalo je u utorak dana 36 aprila 1935 povodom obletnice mučenice smrti Zrinjskog i Frankopana u Bečkom Novom Mestu svečanost, kojoj je prisutvao velik broj članstva i gradaštva.

Svečanost je priredena u maloj dvorani Doma Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja u 11 sati do podne, pa je na njoj brat starešina Slavko Flegar održao predavanje o životu i radu Zrinjskog i Frankopana.

Posebno održane svečanosti održao je brat Nikmikić Bruno predavanje o Državi i organizaciji državne vlasti, u kojem je u kratkim potezima obradio osnovne pojmove moderne države, državne vlasti i njihovih funkcija.

Zupa Kragujevac

RESAVA - BARE. — Društveni prednjački tečaj. Sok. društvo Resava-Bare održalo je svoj prvi društveni prednjački tečaj od 15. marta do 21. aprila o. g. Tečaj je trajao 35 dana s ukupno 116 časova. Na njemu su kao slušaoci bili iz dva društva i četiri čete-16 članova i 4 članice, koji su za sve vremena tečaja bili retko pažljivi uredno pohadali časove. Tečaj su vodili br. starešina inž. Aleksandar Hiljak i br. načelnik Aleksandar Dimitrijević. Pored pomenutih, kao predavači, uzeli su učešće i braća: Stojan Stajić, učitelj; Boža Gitarić, bolničar; Dušan Avramović, st. prava. Na kraju je br. Sava Dukić, pretsednik Župskog prosvetnog odbora, održao dva predavanja, jedno iz sokolske ideologije, a drugo iz istočnje. Prvo njegovo predavanje iz sokolske ideologije bilo je popularno i ono je bilo odlično posećeno; učionica ošn. škole, gde je predavanje bilo održano, bila je duplom puna.

Na tečaju su obrađeni svi predmeti za društvene prednjačke tečajevne. Ipak je načita pažnja obraćena na prvu struku i laku atletiku, što za sada najviše odgovara našim prilikama. Pored toga bio je i približan broj predavanja iz sokolske ideologije. Za vreme tečaja tečajci su se vežbali i u držanju kratkih govorova pred vrstom. U drugoj polovini tečaja bio je jedan pismeni zadatok, koji je prošćeno bio vrlo dobro obraden. Tečaj je završen 20. aprila uveče nezvaničnim ispitom, a 21. aprila uveče na sokolskoj akademiji tečajci su dobili uverenja o pohadanju društvenog prednjačkog tečaja s ocenom marljivosti. Tada su im dodjeljene kao nagrade i neke lepe sokolske knjige. Ovo održavanje nezvaničnog ispitja kao i jednog pismenog zadatka u toku tečaja, pokazalo se kao vrlo dobro. Na taj način tečajci su bili primorani da za vreme samoga tečaja mnogo više rade i budu pažljiviji, nego kada bi čekali na zvaničan ispit, koji će se održati možda tek posle godinu ili dve dana.

Zupa Ljubljana

LJUBLJANA. — Župna delegacija na Oplencu. Sokolska župa Ljubljana je nameravala letos prirediti poklonito romjanje na grob blagopokojnega Viteškoga kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Ker pa so nastale različne oviere, je porabilo sokolska delegaciju župe Ljubljana, ki se udeležila glavne skupščine Saveza SKJ prilikom, da se pokloni v imenu ljubljanske Sokolske župe na grobu kralja Mučenika na Oplencu. V nedeljo po glavni skupščini je odšla delegacija na Oplenac na grob nepozabnega prevega Sokola kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Spomin nepozab-

u Trnovu i Panadžurištu velike nacionalne svečanosti u spomen 100. godišnjice pobune protiv Turaka, koju je započeo Veljko Atanasov, narodni junak bugarski. Nažalost ovaj prvi veći bugarski ustank nije uspeo, ali je dao ipak potstrek za daljnje pripremanje oslobođenja Bugara ispod turškog jarma. Veljko Atanasov, koji je bio bogat i ugledan trgovac, sakupio je na inicijativu kapetana Mamarčeva, komandanta ruske tvrdave Silistria na Dunavu, oko sebe preko 1000 dobrovoljaca ustaša, s kojima je htio da uzme Varzin i da time dade signal za opšti ustank Bugara, koji je već bio spremljen. Ali našao se je izdajica, koji je turškim vlastima izdado ovaj plan, pa su ustaše bili opkoljeni od Turaka i većinom pobijeni, dok su kapetana Mamarčeva poslali u progontstvo u Malu Aziju. U Panadžurištu uz ovu svečanost proslavljen je i ustank iz godine 1876, koji je dao povoda za intervenciju velevlasti, i koji je doveo do rusko-turskog rata i oslobođenja Bugara. Žrtvama tog ustanka otkriven je veoma lep i dostojan spomenik.

Album

sa 60 odlično reprodukovanih slika na umetničkom karton-papiru s poslednjim snimcima

Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja i sa snimcima prenosa Kralja-Mučenika iz Marselja u otdažbinu, te sa poslednjeg ispraćaja iz Splita, Zagreba, Beograda do Kralj. zadužbine na Oplenci

Najlegantnije i težnici najdoteranije izdanje

Cena Din 100.—

Naručuje se kod: JUGOSLOVENSKE SOKOLSKKE MATICE Ljubljana, Narodni dom

Zupa Mostar

BLATO. — Rad naraštajskog otseka. Nije nego tek meseč dana otkako je u našem društvu osnovan naraštajski otsek sa svojom posebnom upravom. Zahvalni smo našoj staroj braći, koji su nam dali potstrek i omogućili osnivanje ovog otseka, gde samostalno, pod njihovim nadzorom, razvijamo svoje skromne sokolske sposobnosti, a što nam je ujedno škola, gde ćemo se bolje upoznati sa sokolskim radom, pak kad odrastemo biti sposobni da s manje truda, a više uspeha obavljamo svoje sokolske dužnosti, koje nas danas — sutra čekaju preuzimajući u svoje ruke vodstvo našeg društva.

Od našeg osnutka do danas uprava je održala 4 sive redovne sednice, te jedan naraštajski sastanak. Pridelili smo 2 vrlo uspela izleta, 24. marta na brdo Kom visoko 508 m, a 10 km udaljeno od Blata. Na ovom izletu pored nas 45 bio je i društveni starešina i načelništvo, te 20 naraštajaca naše čete Smokvica sa svojim vodstvom.

Danas 22. aprila smo održali svoj drugi izlet kod zaselka Sitnica 7 km udaljeno od Blata. Na obim ovim izletima priredili smo zajednički poljski ručak. Sa sobom smo poneli loptu i kop, te smo izvodili razne igre i vežbe.

Mi naraštajci oduševljeni ovakvim izletima željno očekujemo vest, kad će nam naša uprava saopšiti svoj zaključak za novi izlet.

Zaključeno je, da se dana 30. maja održi naraštajski dan, te se je već počelo sa živim pripremama.

Verujemo, da će i ova naša priredba u svakom pravcu uspeti i tako opravdati nade našeg vodstva.

F. K.

MOSTAR. — Durdevdanski uranak. Sokolsko društvo Mostar održalo je uranak 12. maja u obližnjoj četi Raštani. Ogromno mnoštvo sokolskih pripadnika od najmlađe dece do naših sokolskih veteranata, sačuvilo se je pred sokolskom čitaonicom. Iza kako smo se srstali krenuli smo pod vodstvom svojih prednjaka na put uz pratnju sokolske glazbe čete Vihovići-Rudnik. U ovu našoj povorci bila je prilično dugacka kolona Sokola-biciklista. Sve je ovo davalo vrlo lepu sliku. Sunce je već bilo prilično otkočilo kad smo došli na određeno mesto. Iza zapovedi »voljno« pravile su se grupe koje su pevale vesele pesme. Muzika je svirala kola, a vesela braća igrala su. Bile su i razne utakmice braće i podmlatka. Sve je to tako trajalo do 8½ sati, kad smo se opet povratali u dugačku povorku i krenuli nazad.

Zupa Petrovgrad

CENTA. — Durdevska zabava. Sokolsko društvo Čenta je i ove godine održalo svoju tradicionalnu durdevsksku zabavu s probranim programskim tačkama. Kao gost sudjelovalo je g. Kosta Stanislavijević, državni prvak u pesmi uz harmoniku, otpjevavši, na opšte zadovoljstvo svih prisutnih, nekoliko pesama.

Moralni i materijalni uspeh ove priredbe je dobar. P. E. S.

TOMASEVAC. — Sokolska priredba. Dana 29. IV. t. g. ovo Sokolsko društvo održalo je svoju sokolsku priredbu, koja se sastojala iz dvaju delova: pozdravnog govora br. D. Latića, Sokolskog pozdrava, slikoviti prikazi »Pred slikom Mrtvog Kralja Ujedinitelja«, dečja recitacija »Nj. Vel. Kralj Petar II«, »Čuvajte Jugoslaviju«, pevao mešoviti sok. hor, vežbe sokolskog podmlatka, i Državne himne otpjevane po mešovitom sok. horu i drugog dela: »Prvi«, dijalog, »Samoubice«, monolog, pozorni komad »Zenidba iz potrebe« i pesma »Kidisale svatovite«, otpjevane po mešovitom sok. horu.

Ova priredba posve je uspela. G. A.

Zupa Sarajevo

KALINOVIC. — Javni čas. Sokolsko društvo u Kalinoviku izvelo je na 21. aprila o. g. svoj prvi javni čas. To je prvi nastup Sokola na javnom času iza rata. Program ove sokolske akcije izveden je u redu i bez prigovora.

Br. Tanasković, zamenik starešine društva, otvorio je javni čas govorom, u komu je istakao svu važnost Sokola po našu narodnu zajednicu, a naročito naše selo. Potom je br. Zečević govorio o potrebi organizovanja naraštaj-

ja i omladine u sok. redove. Njegov govor bio je namenjen roditeljima.

Zatim su izvedene vežbe. Ove su u pogledu izvedenja i discipline zadovoljile.

SARAJEVO. — Proslava Zrinjskog i Frankopana. U utorak, 30. aprila, kao i svake godine, sarajevski Sokoli održali su žalobnu proslavu

Tudi otroci že fotografirajo!

Fotografiranje s

Kodak Baby-Brownie

kamero je tako preprosto, da že ni več mogoče napraviti napake. — Kamera pa stane

samo Din 75

To je naposled kamera, ki si jo lahko vsak nabavi. Zahtevajte od najbližjega foto-trgovca, da Vam pokaže to kamero, ki je dobra, praktična in poceni. Format slike je lep, velikost pa 4×6.5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathé filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

miju. Akademiju je otvorio društveni prosvetni održavši predavanje o značenju i radu Save Nemanjića naglašivši kako mi Sokoli i svi pravi Jugosloveni treba da cene i veličaju kult svih naših velikana bez razlike na vreme in mesto njihovog delovanja. I kako što kult velikog katoličkog vladike Strosmajera biva cenjen u svim krajevima Otadžbine, kao i kult Zrinjskih i Frankopana, tako treba da bude i kult sv. Save. Nakon predavanja prosvetnog odvežbala su mlada muška deca s pesmom vežbe »Oj Slaveni«, mlada ženska deca vrlo lepe vežbe, starja muška deca »Mladost« od Mudrog, ženska naraštaj Jubilariku i Sveslavenske plesove, muško i žensko članstvo »Morje adrijsansko«. Sve je tačke pratio na klaviru gospodin Stanko Gudac. Muško članstvo nastupilo je i na spravama (preča).

Sve su vežbe bile vrlo skladno odvežbane, ali su naročito odlično bile odvežbane vežbe, koje je uvežbala načelnica Alibna Gudac, pa je za svoj nesrečni i požrtvovan trud bila nagradena dugotrajnim aplauzom. Akademija je bila odlično posećena i u svakom pogledu uspela iznad očekivanja.

MALINSKA. — **Zabavno veče.** Naše Sokolsko društvo priredilo je dne 28 aprila vrlo uspelo zabavno veče u dvorani hotela »Draga«. — Materijalni uspeh zabave je dobar, a moralni odličan. — Dvorana gde se priredila zabava, napunila se dupkom, a sedala nije ni bilo dovoljno.

Muzički orkestar otsvirao je lepo i precizno D. Raterovu »Mlada ljubava«. — Mešoviti pevački zbor odvežao je skladno Paščanovu: »Čuvajte Jugoslaviju«. — Tamburaški zbor Sokolskoga podmlatka izveo je, burno aplaudiран, karišk hrvatskih narodnih pesama.

Atrakcija večeri bila je komedija u dva čina: »Sumljivo lice« od B. Nušića. — Komad je, kako je poznato, dug i težak, ali naši su dilektanti svaldali sve teškoće i izveli komad tako lepo in naravno, da su zadivili i odusevili publiku. — Svi su oni majstorski odigrali svoje uloge. Uspeh je potpuno u svakom pogledu.

M. R.

RAB. — **Proslava Zrinjsko - Frankopanska.** Ovo je Sokolsko društvo dne 30 aprila priredilo u Sokolskom domu Miroslava Tirša u pomen naših mučenika komemorativno predavanje. Predavanje je održao društveni prosvetnik. Poset je bio zadovoljavajući.

Lutkarsko pozorište. Dne 1 maja u ovom društvu davalo se na lutkarskom pozorištu komad »Jurić i Spiru u paklu«. Ovaj komad izvežbala su deca ovog društva, te je prvi komad što su ga deca prikazivala. Deča su se vrlo dobro pokazala da su potpuno sposobna davati lakše, a da bi mogla tak i teže komade izvežbati te nastupiti na lutkovnom pozorištu. S decom ćemo raditi i nadalje, tako da će ovo društvo imati čisto dečje komade za deča, koje će i deča sama prikazivati,

Zastave u svima izradama
Državne, sokolske i brodarske
Razaslijem brzo i jeftino. —
Adresa: Radionica zastava
VINKLER JOSIP, Subotica
Oferat i cenovnik besplatno.
101-6

Širite Sokolsku štampu
»Sokolski glasnik«, »Sokol«,
»Sokolsku prosvetu«,
»Sokolsko selo«,
»Sokolice« i »Našu radosť!«

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabilia, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvorica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

**KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU**

Tyrševa ulica štev. 44

**UČITELJSKA
TISKARNA**
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

Braco i sestre!
Nabavljajte odore, vježbovna odjela i ostale sokolske potrepštine kao i sokolske zastave uz najjeftiniju cijenu i solidnu izradbu kod bratske radnje
BRANKO PALČIĆ
glavni dobavljač Saveza S. K. J.

Tražite besplatne cjenike!

Centrala: Zagreb, Kraljice Marije ul. 6, tel. 26-77
Filijala: Beograd, Balkanska 24, tel. 2-61-01

Izdaje Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije (E. Gangl)

Glavni i odgovorni urednik Sijepan Čelar

Ureduje Redakcijski osek

Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik France Štrukelj); svi u Ljubljani

Zupa Tuzla

BIJELJINA. — Akademija. Sokolsko društvo Bijeljina priredilo je na dan 11 maja o. g. svoju akademiju u dvorani Sokolskog doma sa sledećim programom: 1) muška deca proste vežbe s pevanjem »Tamo daleko«, 2) ženska deca proste vežbe s pratnjom klavira, 3) muški naraštaj piramide, 4) ženski naraštaj simbolične vežbe s pratnjom klavira, 5) članovi ritmička vežba s pevanjem »Morje adrijansko«, 6) članice ritmička vežba s pevanjem »Domovini«, 7) muški naraštaj ritmička vežba s pevanjem »Ja sam Slaven« i 8) članovi vežbe na ručama.

Sve tačke programa izvedene su vrlo dobro. Svi vežbači uložili su dovoljno truda da zadovolje prisutne. Kod spremanja akademije naročito se istakao prednjački zbor, koji je uložio mnogo truda i volje da sama priredba ispadne što bolje. Na samoj akademiji naročito su se istakli članovi s vežbama na ručama.

Akademija je bila brojno posećena vrlo lepo kako od Sokola tako i od gradana, pa je zbog toga moralno i materijalno vrlo dobro uspela.

Zupa Zagreb

DAPCI. — Zrinjsko - Frankopanska proslava. Dne 30 aprila u 20 sati održala je naša četa akademiju u pomenu naših narodnih mučenika Petra Zrinjskog i Frana Krste Frankopana.

Najpre je zbor odvežao himnu, zatim je brat starešina kratkim govorom ocertao značenje njihova rada. Sestra prosvetar održala je predavanje o radu, težnjama i smrti tih velikih sinova našega naroda. Naraštajka Z. Šadura deklamirala je Šenoinu: »Na Ozlju«. Članstvo i naraštaj nastupili su s prostim vežbama. Na svršetku je zbor odvežao: »Oj Sloveni« i »Sokolski pozdrav«. Time je naša skromna svečanost bila završena.

KLOŠTAR IVANIĆ. — III okružni slet Moslavackog okružja. Pripreme za III okružni slet Moslavackog sokolskog okružja, na Duhovo 9 juna u Kloštar Ivanici, vrše se punom parom. Sokolsko društvo Kloštar Ivanic uputilo je okružnicu, odnosno lepi poziv, kojim se mole Sok. društva i čete da se što većim brojem članova i podmlatka učestvuju na sletu. Iz ove okružnice prenimo sledeće retke:

»Braco i sestre! Na III okružnom sletu hoćemo da pokazeemo, da imamo stotine i stotine sumišljenika Tirševe ideje; sumišljenika, koji su spremni da najveće fizičke i umne sile poklonu radu i borbi za sokolske ideale, kojima je cilj raditi za opšte dobro. — Kako na slet dolazi komandant IV armijske oblasti gosp. general P. Jurišić, koji je izvolio preuzeti kumstvo zastave Sokolskog društva Kloštar Ivanic, to će se na sletu okupiti veliki broj Sokola i naroda. Samo priredba sleta ostavice u dušama učesnika neizbrisivi utisak o velikoj snazi Sokolstva. — Braco i sestre! Skrajnje je vreme, da ispitamo svoju dosadašnju spremu za taj slet, koji će

dati neprocenjivo blago sokolskog odruženja u radu za napredak naroda i države naše: za Kralja, Jugoslaviju i Slovenstvo.«

Prema dosadašnjem programu obaviće se 8 juna natečaj za prvenstvo zagrebačke župe. U 20 sati u večer je otvorene slet s bakljadom i mirozovom muzikom. Dne 9 juna je doček gostiju, pokusi vežbe, svečana povorka i zborovanje. Po podne u 2 sata je razvijeće sokolske zastave, javna vežba, te narodna zabava. Detaljan program biće naknadno objavljen.

Starodrevna varošica Kloštar Ivanic, na podnožju Moslavacke gore bila je uvek privlačiva točka za izletnike iz okolišnjih mesta, a napose iz Zagreba. Kloštar Ivanic leži na državnoj glavnoj cesti, pa imadu dobru cestovnu mrežu. Železnička stanica je Ivanic grad (udaljen 4 km), koji imade dobru železničku vezu sa Zagrebom, kao i Pakracom. Između stanice Ivanic grad i Kloštar Ivanic je bila puna općinstva, koje je pažljivo i velikim interesom pratiло program ove akademije. Pozornica je bila ukusno dekorirana. Program akademije je bio sledeći: 1) Pozdrav starešine br. Mr. Šipuša. U toku krasno iznesenih misli naglasio je, da dan njihova smrću opominje nas sve Jugoslaveni, kako je krvav bio i kolikim je žrtvama bio posut naš put iz davnih vekova do dana — do naše nacionalne i državne slobode. 2) »Sokolski pozdrav« — pevački otsek ovoga društva. 3) »Dva velika sina našega naroda Petar Zrinjski i Fran Krsto Frankopan, predavata je prosvetar društva s. Marija Sustić. 4) »Pred moštima Zrinjskog i Frankopana«, recitacija, izvela deca Josip Bukvić i Branko Petrović. Recitacija je učinila dubok dojam na prisutne, pa se čulo i tih ječanje. 5) »Zrinjsko-Frankopanska« i »U boj, u boj!« od Zajca, odvežao je pevački otsek ovoga društva. Skladno i odlično pevanje pod vodstvom br. M. Kotarskog, bilo je iz svake izvedbe burne pozdravljenje pljeskom. 6) »Oprostaj Petra Zrinjskog i Frane Krste Frankopana«, po odlomku iz »Urote Zrinjsko-Frankopanske«, čitala je devojčica Ana Filipović.

Nakon što je odvežana himna, akademija je zaključena uz klicanje »Slava mučenicima Zrinjskom i Frankopanu!«

Rad u društvu i četama vrlo lepo napreduje. Društvo se priprema za proslavu petgodišnjice svoga opstanka uz posvetu zastave, u vezi s tim i za III okružni slet Moslavackog okružja, koji će se održati dana 9 juna o. g. u Kloštar Ivanicu.

ST. PETROVO SELO. — Zrinjsko - Frankopanska proslava. Sok. četa i ove godine je Sok. društvo Ivanic Grad proslavilo dan mučenika smrti Zrinjskog i Frankopana, tim više što je slavljenje sokolska tradicija u Ivanic Gradu. Počevši od 1912 god. taj dan slavljen je predavni Hrv. Sokol, te posleratni Jugoslovenski Sokol i Hrv. Sokol u Ivanic Gradu, a razume se, da i Sok. Kraljevine Jugoslavije nastoji da 30 aprila oda poštovanje hrv. mučenima. Ovogodišnja proslava ispaljena je vrlo lepo. Sokolsko društvo i mesni ogrank Jadranke straže priredili su svečane zadužnice u župnoj crkvi, koja je bila puna gradanstva. Bio je ureden katafalk. Posle zadužnice, održana je svečana komemoracija u Gradanskom domu. Pozornica bila je ukusno uređena, a ističale su se slike Kraljevskog doma i natpis »Čuvajte Jugoslaviju«. Svečanost je otvorio starešina br. dr. Cv. Krmjević istaknuvi maršelsku i vinjerajstadsku tragediju. Opširno predavanje o Petru Zrinjskom i Krsti Frankopanu održao je brat prosvetar Josip Kelšin. U svom lepot predavanju obuhvatilo je život, rad i mučeniku smrt ovih velikana, a ujedno je naglasio sve uzroke, zašto jugoslovensko Sokolstvo slavi Zrinjskog i Frankopana. Između ostalih tačaka izvedene su deklamacije: »Na Ozlju od Šenoc (Ruža Krznarić), »Seni Velikog Kralja Mučenika« (Ljerka Luketić), »Kralju Petru II« (Zvonko Agnesi), i »Playom Jadranu« (B. Barbarić). Dalje je tajnik brat Z. Najman govorio o Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. U svom govoru naglasio je, da su Viteški Kralj Aleksandar i Zrinjski i Frankopan bili žrtve političkih težnja Habsburgovaca i sličnih reakcionaraca u Evropi, koji su kroz vekove sprečavali nacionalni razvoj jugoslovenskog naroda. Na kraju naglasio je pažnju blagopokojnog Viteškog Kralja prema ju-

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

opskrbljuje u smislu čl. 2 svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našega Sokolstva. Izdaje i raspoređava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističkog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije

Prodaja odora sviju kategorija

Naslov: Jugoslovenska sokolska matica, Ljubljana, Narodni dom

Pošansko čekovni račun Ljubljana: 13.831

Telefon broj 25-43

Zahvaljajte cenik!

90-21

Bećo i sestre!

Nabavljajte odore, vježbovna odjela i ostale sokolske potrepštine kao i sokolske zastave uz najjeftiniju cijenu i solidnu izradbu kod bratske radnje

100-5

Centrala: Zagreb, Kraljice Marije ul. 6, tel. 26-77

Filijala: Beograd, Balkanska 24, tel. 2-61-01

Tražite besplatne cjenike!

IZDAJE SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLOVJIE (E. GANGL) ● Glavni i odgovorni urednik Sijepan Čelar ● Ureduje Redakcijski osek ● Tiska Učiteljska tiskarna (predstavnik France Štrukelj); svi u Ljubljani